

Załącznik nr 2

do uchwały nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Uniwersytet Jana
Długosza w Częstochowie

Data przeprowadzenia wizytacji: 12-13 listopada, 2025 r.

Warszawa, 2025

(rok opracowania raportu)

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	5
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	5
1.2. Informacja o przebiegu oceny	5
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	6
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	7
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	8
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	8
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	11
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	17
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	22
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	24
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	32
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	36
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	38
Brak	41
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	41
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	43
5. Załączniki:	46
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	46
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	46

Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych oraz egzaminu dyplomowego	46
Część I – ocena losowo wybranych prac etapowych _____	46
Część II a – ocena losowo wybranych prac dyplomowych i egzaminów dyplomowych _____	46
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa _____	46
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena _____	46
Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego _	46
Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej w formule ex post _____	46
Standard jakości kształcenia 1.1 _____	46
Standard jakości kształcenia 1.2 _____	46
Standard jakości kształcenia 1.3 _____	46
Standard jakości kształcenia 1.3a _____	46
Standard jakości kształcenia 1.3b _____	47
Standard jakości kształcenia 2.1 _____	47
Standard jakości kształcenia 2.1a _____	47
Standard jakości kształcenia 2.1b _____	47
Standard jakości kształcenia 2.2 _____	47
Standard jakości kształcenia 2.2a _____	48
Standard jakości kształcenia 2.3 _____	48
Standard jakości kształcenia 2.4 _____	48
Standard jakości kształcenia 2.4a _____	48
Standard jakości kształcenia 2.5 _____	48
Standard jakości kształcenia 2.5a _____	48
Standard jakości kształcenia 3.1 _____	49
Standard jakości kształcenia 3.2 _____	49
Standard jakości kształcenia 3.2a _____	49
Standard jakości kształcenia 3.3 _____	49
Standard jakości kształcenia 4.1 _____	50
Standard jakości kształcenia 4.1a _____	50
Standard jakości kształcenia 4.2 _____	50
Standard jakości kształcenia 5.1 _____	50
Standard jakości kształcenia 5.1a _____	50
Standard jakości kształcenia 5.2 _____	51

Standard jakości kształcenia 6.1 _____	51
Standard jakości kształcenia 6.2 _____	51
Standard jakości kształcenia 7.1 _____	51
Standard jakości kształcenia 7.2 _____	51
Standard jakości kształcenia 8.1 _____	52
Standard jakości kształcenia 8.2 _____	52
Standard jakości kształcenia 9.1 _____	52
Standard jakości kształcenia 9.2 _____	52
Standard jakości kształcenia 10.1 _____	52
Standard jakości kształcenia 10.2 _____	53

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Ariadna Strugielska, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Renata Wawrzyniak-Beszterda, ekspert PKA
2. dr hab. Justyna Kusztal, ekspert PKA
3. Beata Opala, ekspert PKA ds. pracodawców
4. Daria Kamrowska, ekspert PKA ds. Studenckich
5. Marcin Pioch, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok 2024/2025. Wizytacja przeprowadzona została w formie stacjonarnej. Kierunek pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna nie podlegał wcześniejszym ocenom Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą stacjonarnej oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej i rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni. Dalszy jej przebieg przebiegał zgodnie z ustalonym harmonogramem - zespół oceniający odbył spotkania z zespołem przygotowującym raport samooceny, przedstawicielami studentów, przedstawicielami pracodawców, osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości na ocenianym kierunku, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia oraz publiczny dostęp do informacji o programie studiów oraz nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia na ocenianym kierunku. Podczas wizytacji, zespół oceniający przeprowadził hospitację zajęć dydaktycznych, dokonał oceny losowo wybranych prac dyplomowych, a także zrealizował przegląd bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Wizytacja została zwieńczona spotkaniem z Władzami Uczelni i Wydziału, podczas którego Przewodnicząca zespołu oceniającego wraz z członkami zespołu podsumowała pracę zespołu i sformułowała wstępne wnioski dotyczące procedury akredytacyjnej kierunku.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

(jeśli studia na kierunku są prowadzone na różnych poziomach, informacje należy przedstawić dla każdego poziomu studiów)

Nazwa kierunku studiów	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia jednolite magisterskie	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne/niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{1,2}	pedagogika	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	10 semestrów, 313 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	240 godzin praktyk (10 ECTS), w tym: <ul style="list-style-type: none"> - 30 godzin – praktyka ogólnopedagogiczna - 50 godzin – praktyka w przedszkolu - śródroczna - 50 godzin – praktyka w kl. I-III - śródroczna - 55 godzin – praktyka w przedszkolu - ciągła - 55 godzin – praktyka w kl. I-III - ciągła 	
Moduł kierunkowy (tzw. specjalność) / moduły kierunkowe realizowane w ramach kierunku studiów	Nie dotyczy	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	212 osob	155 osób
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów⁴	2890 godzin	1722 godzin
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	220 ECTS	220 ECTS

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	223 ECTS	223 ECTS
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	96 ECTS	96 ECTS
łączna liczba punktów ECTS i godzin zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	175 godzin, liczba ECTS nie została wskazana	162 godziny, liczba ECTS nie została wskazana

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁵ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione

⁵ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione częściowo

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Studia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna kontynuują wieloletnią tradycję kształcenia pedagogów na Uniwersytecie Jana Długosza. Kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej wpisuje się w cele strategiczne Uczelni, łączące podnoszenie kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich, doskonalenie oferty edukacyjnej i wielowymiarową współpracę o charakterze międzynarodowym i krajowym, w tym w szczególności responsywność na potrzeby regionu. Kształcenie na kierunku wpisuje się w tę strategię poprzez tworzenie nowej jakości kształcenia dzięki stosowaniu innowacyjnych metod nauczania, powiązaniu kształcenia z potrzebami współczesnego społeczeństwa, intensyfikowanie działalności naukowej kadry, rozszerzanie współpracy międzynarodowej oraz umacnianie więzi z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Koncepcja kształcenia zakłada realizację standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej. Koncepcja uwzględnia postęp w działalności zawodowej nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej, zakładając zapoznanie studentów z alternatywnymi rozwiązaniami w pedagogice przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Ten aspekt programu stanowi jednocześnie odpowiedź Uczelni na postulaty formułowane w trakcie konsultowania koncepcji z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, którzy wskazali na niesłabnące zapotrzebowanie na nowocześnie wykształconych nauczycieli przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej na regionalnym rynku pracy.

Uczelnia poprawnie przyporządkowała kierunek wyłącznie do dyscypliny naukowej pedagogika, która stanowi jego podbudowę teoretyczną.

Efekty uczenia się są z założenia zgodne z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji, w szczególności uwzględniają umiejętności praktyczne, umiejętność komunikowania się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w działalności zawodowej nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej.

Choć koncepcja kształcenia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna zakłada realizację standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji

wczesnoszkolnej to program studiów nie zawiera ogólnych efektów uczenia się określonych w tym standardzie. Natomiast szczegółowe efekty uczenia się zdefiniowane w standardzie są formalnie przyjęte w programie studiów, ale nie zostały w pełni poprawnie zaimplementowane, ponieważ dla części zajęć szczegółowe efekty uczenia się są inne niż szczegółowe efekty uczenia się określone w standardzie, np.:

współczesne koncepcje wychowania

- zna i rozumie pojęcia i kategorie pedagogiczne, jak edukacja, wychowanie i samowychowanie, ponadto tzw. kategorie interdyscyplinarne
- rozpoznaje cechy wychowania autorytarnego i koncepcji, nurtów i kierunków wychowania nieautorytarnego
- rozpoznaje cechy wychowania autorytarnego i innych koncepcji w placówkach edukacyjnych
- dostrzega znaczenie rozwoju osobistego, jest zainteresowany i gotów do rozwoju empatii, skupienia i postaw altruistycznych, a także potrzeby rozwoju moralno-społecznego innych (w tym znaczenia postaw altruistycznych i poszanowania praw innych)

edukacja wielokulturowa w przedszkolu i w klasach I-III

- zna zasady przygotowania działań edukacyjnych w zakresie zagadnienia wielokulturowości w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej, ma wiedzę na temat zjawiska wielokulturowości, ma wiedzę pedagogiczną na temat projektowania i prowadzenia działań pedagogicznych, zna koncepcje i założenia programowe oraz wychowawcze w zakresie wielokulturowości
- potrafi przedstawić zjawisko wielokulturowości odpowiednio do indywidualnych potrzeb, możliwości i uzdolnień dziecka lub ucznia, w taki sposób, aby dzieci lub uczniowie czuli się bezpiecznie w grupie wielokulturowej, dostrzega jej wartość dla rozwoju dziecka i kształtowania postaw akceptacji i tolerancji
- jest przygotowany do budowania otwartości na osoby o innej narodowości czy religii, jest gotów do współpracy ze środowiskiem na rzecz dzieci lub uczniów, rozumie znaczenie podejmowania inicjatyw służących i zapewnieniu jakości pracy przedszkola lub szkoły

warsztaty taneczne

- potrafi dostosować zabawy muzyczno-ruchowe i układy taneczne do możliwości rozwojowych dzieci lub uczniów i ich zainteresowań w oparciu o poznane rodzaje zabaw i podstawowe kroki wybranych tańców. Potrafi motywować dzieci lub uczniów do podejmowania samodzielnej aktywności muzyczno-ruchowej
- jest gotów do kształtowania pozytywnego nastawienia do kultury tanecznej oraz inspirowania dzieci lub uczniów do wyrażania własnej osobowości w podejmowanych działaniach muzycznoruchowych

gry i zabawy dydaktyczne w edukacji przedszkolnej i w klasach I-III

- rozumie znaczenie wspierania wszechstronnego rozwoju dzieci i uczniów poprzez wykorzystanie gier i zabaw dydaktycznych w edukacji przedszkolnej oraz wczesnoszkolnej. Zna sposoby pobudzania aktywności poznawczej dzieci poprzez właściwe stosowanie gier i zabaw dydaktycznych w procesie edukacyjnym
- potrafi zaplanować i zorganizować w procesie edukacyjnym zabawy wspierające wszechstronny rozwój dzieci lub uczniów angażując ich sferę emocjonalną, poznawczą i

motywacyjną. Potrafi wspierać proces uczenia się dzieci lub uczniów oraz budować poczucie wspólnoty w przestrzeni edukacyjnej

- przyjmuje odpowiedzialność za przejawiane postawy względem dzieci lub uczniów, ich wszechstronny rozwój oraz podejmowane działania pedagogiczne.

Z uwagi na tę nieprawidłowość, oraz ze względu na wspomniany powyżej brak w programie studiów ogólnych efektów uczenia się ze standardu, Uczelnia prowadzi kształcenie na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna w sposób inny niż określa standard kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej (załącznik nr 2 do Rozporządzenia MNiSW z dn. 25 lipca 2019 r w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. 2019, poz. 1450 z późn. zm.).

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja kształcenia jest właściwie osadzona w strategii Uczelni i stanowi odpowiedź na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego w zakresie przygotowania wykwalifikowanych nauczycieli przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej. Określenie dyscypliny wiodącej jest prawidłowe. W proces tworzenia koncepcji i celów kształcenia oraz ich modyfikowania w trakcie prowadzenia studiów na kierunku byli zaangażowani interesariusze zewnętrzni i wewnętrzni.

Koncepcja kształcenia zakłada realizację standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej (załącznik nr 2 do Rozporządzenia MNiSW z dn. 25 lipca 2019 r w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. 2019, poz. 1450 z późn. zm.), lecz program studiów nie zawiera ogólnych efektów uczenia się określonych w tym standardzie. Szczegółowe efekty uczenia się zdefiniowane w standardzie są formalnie przyjęte w programie studiów, ale nie zostały w pełni poprawnie zaimplementowane w kartach zajęć.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

- 1) nieuwzględnienia w programie studiów ogólnych efektów uczenia się określonych w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej;
- 2) niewłaściwej implementacji w kartach zajęć szczegółowych efektów uczenia się określonych w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Rekomendacje

brak

Zalecenia

1. Zaleca się uwzględnienie w programie studiów wszystkich ogólnych efektów uczenia się określonych w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej.
2. Zaleca się implementację w kartach zajęć szczegółowych efektów uczenia się określonych w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Zgodnie ze standardem kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej, kształcenie jest prowadzone w poszczególnych grupach zajęć: A. *Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne*, B. *Przygotowanie merytoryczne nauczycieli przedszkola i klas I-III szkoły podstawowej jako przygotowanie do integracji treści nauczania*, C. *Wspieranie rozwoju dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym*, D. *Podstawy dydaktyki nauczania zintegrowanego w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej*, E. *Metodyka poszczególnych typów edukacji z uwzględnieniem sposobów integrowania wiedzy i umiejętności dzieci lub uczniów*, F. *Dziecko lub uczeń ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej*, G. *Organizacja pracy przedszkola i szkoły z elementami prawa oświatowego i praw dziecka oraz kultura przedszkola i szkoły, w tym w zakresie kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i niepełnosprawnościami*, H. *Podstawy diagnostyki edukacyjnej dla nauczycieli*, I. *Kultura języka*, J. *Praktyki zawodowe*, K. *Metodologia badań naukowych*.

Uczelnia, dokumentując realizację standardu, przypisała wszystkie zajęcia ujęte w programie studiów do konkretnej grupy zajęć (A-K), zgodnie z zakładanymi dla tych zajęć szczegółowymi efektami uczenia się i treściami programowymi. W przypadku części zajęć dobór treści programowych jest poprawny i merytorycznie uzasadniony, bo treści programowe zasadniczo pozwalają osiągać szczegółowe efekty uczenia się określone dla zajęć. Treści te uwzględniają wiedzę i jej zastosowania w zakresie pedagogiki oraz normy i zasady oraz aktualny stan praktyki w zakresie działalności zawodowej nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej. Ale można wskazać zajęcia, których treści programowe nie są powiązane (w pełni lub w części) ze szczegółowymi efektami uczenia się określonymi w standardzie dla danej grupy zajęć. Usterki w tym zakresie mają zróżnicowany charakter:

- treści programowe zdecydowanie wykraczają poza szczegółowe efekty uczenia się określone dla tych zajęć (lub grupy zajęć) w standardzie, np.:

pedeutologia:

Pedeutologia jako nauka. Przedmiot i metody badań pedeutologii. Kierunki i nurty badań nad nauczycielem w Polsce. Charakterystyka wybranych przedstawicieli pedeutologii Polsce i zagranicą.

Kierunki i nurty badań nad nauczycielem w Polsce. Przygotowanie biogramów wybitnych pedeutologów. Konstruowanie scenariuszy zajęć. Nauczyciel wobec różnych zagrożeń społecznych.

teoria wychowania:

rozumienie i klasyfikacja wartości, wartości w różnych rodzajach społeczeństw, pojęcie dyskursu i formacji dyskursywnej w teorii wychowania, kultura szkoły, agresja i przemoc w szkole oraz innych instytucjach, jak religijne, racjonalność w wychowaniu, tożsamość i rola nauczyciela wychowawcy w procesie wychowania. Relacja nauczyciel-uczeń, nauczyciel akademicki- student wg I. Wojna oraz B. Śliwerskiego.

pedagogika rodziny:

Pedagogika rodziny jako subdyscyplina pedagogiczna i jej związek z naukami społecznymi i humanistycznymi: Pedagogika rodziny – definicja, geneza i rozwój jako subdyscypliny pedagogiki; Przedmiot badań pedagogiki rodziny; Cele i zadania pedagogiki rodziny we współczesnym społeczeństwie; Metody badań w pedagogice rodziny; Powiązania pedagogiki rodziny z pedagogiką ogólną i szczegółowymi subdyscyplinami; Przegląd teorii rodziny i szkół terapii rodzin; Typologie rodzin ze względu na strukturę; Typologie rodzin ze względu na pełnienie funkcji; Typologie rodzin ze względu na typ więzi i relacji; Typologie rodzin ze względu na miejsce zamieszkania; Typologie rodzin ze względu na liczbę dzieci; Typologie rodzin ze względu na styl życia.

antropologia dla nauczycieli:

- 1. Antropologia jako interdyscyplinarna dziedzina nauk zajmująca się badaniem człowieka*
- 2. Antropologia kulturowa. Pojęcia, zagadnienia, obszary.*
- 3. Kultura i jej rodzaje. Kultura wizualna, audiowizualna, popkultura, kultura masowa.*
- 4. Antropologia kultury wizualnej. Ikonosfera i socjosfera.*
- 5. Paradygmat audiowizualny w kulturze, edukacji, sztuce.*

literatura dla dzieci:

- 1. Literatura dla dzieci jako dziedzictwo literatury ogólnej.*
  - 2. Od literatury dla dzieci do literatury dziecięcej. Geneza, przeobrażenia, konteksty, pojęcia, funkcje.*
  - 3. Rodzaje i gatunki literackie w literaturze dla dzieci.*
  - 4. Baśń ludowa i literacka.*
- Ćwiczenia*
- 1. Fantasy w literaturze kierowanej do dzieci.*
  - 2. Nowe tendencje w literaturze tworzonej z myślą o dzieciach. Literatura transmedialna. Audiowizualność literatury.*
  - 4. Powieść graficzna, komiks, książki obrazkowe. Grafika ilustracyjna, rodzaje ilustracji i ich rola w twórczości literackiej dla dzieci.*
  - 5. Poezja w literaturze dla dzieci; nurty w poezji.*
  - 6. Tematyka we współczesnej literaturze dla dzieci i młodzieży.*

- treści programowe są powielane w ramach tych samych zajęć, np. *teoria wychowania*, lub w ramach różnych zajęć, np.: *podstawy pedagogiki, teoretyczne podstawy dydaktyki edukacji zintegrowanej oraz wymiary edukacji zintegrowanej*, tzw. zajęć do wyboru: *antropologii dla nauczycieli* oraz *edukacji w czasach kultury wizualnej, historii wychowania przedszkolnego i wczesnoszkolnego* oraz *historii myśli*

pedagogicznej (dodatkowo częściowe powielanie treści z teoretycznych podstaw dydaktyki edukacji zintegrowanej)

Dodać należy, że z uwagi na wykazane wcześniej usterki w zakresie szczegółowych efektów uczenia się przyjętych dla zajęć, treści programowe w wielu przypadkach nie prowadzą do osiągnięcia efektów uczenia się określonych w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej.

Czas trwania studiów jest poprawnie określony: studia prowadzone są jako jednolite studia magisterskie w formie stacjonarnej i niestacjonarnej, obejmują 10 semestrów i 2890 godzin zajęć realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia w przypadku formy stacjonarnej i 1722 godzin w formie niestacjonarnej.

Nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS wynosi 313, a więc 12 punktów ECTS powyżej minimalnego limitu określonego w standardzie, co wynika ze specyfiki kształcenia na studiach o profilu praktycznym, w tym, między innymi, z wymagających zwiększonego nakładu pracy metod dydaktycznych i metod weryfikacji efektów uczenia się.

Wymiar zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich został oszacowany przez Uczelnię na 220 punktów ECTS, co wystarcza do osiągnięcia założonych efektów uczenia się.

Całkowity nakład pracy studenta w odniesieniu do poszczególnych zajęć został określony formalnie poprawnie (1 ECTS to 25-30 godzin pracy studenta), ale w kartach zajęć brak informacji o aktywnościach/zadaniach podejmowanych przez studentów w ramach pracy własnej powiązanej z osiągnięciem szczegółowych efektów uczenia się określonych dla zajęć. Zastrzeżenia budzi również plan studiów, w którym w kolejnych semestrach obciążenie studentów pracą jest nierównomierne: przy czym najniższe jest w na trzecim roku studiów (5 sem. – 255 godzin zajęć, 6 sem. - 245 godzin zajęć), a najwyższe w ostatnich semestrach nauki (semestry 8-10: 300 godz. 320 godz. 340 godz.), w których studenci powinni mieć warunki pozwalające na przygotowanie pracy dyplomowej. Obciążenie studentów w ostatnich semestrach studiów związane jest również z realizacją praktyk zawodowych, które są zaplanowane od 7 – 10 semestru. Podkreślić należy, że studenci w trakcie spotkania z zespołem oceniającym również sygnalizowali nierównomierne obciążenie pracą i skomasowanie wymagań na ostatnim roku studiów.

Analiza harmonogramu studiów wskazuje, że przewidziana w nim sekwencja zajęć zasadniczo jest prawidłowa, logicznie i merytorycznie uzasadniona, niemniej niektóre z zajęć są nieprawidłowo ulokowane, bo obejmują treści programowe mające charakter bazowy dla bardziej zaawansowanych zagadnień, w tym treści stanowiące podstawę dla właściwej realizacji praktyk zawodowych. Dotyczy to, m.in., następujących zajęć: *adaptacja dziecka do warunków przedszkolnych i szkolnych* - 8 semestr, *psychologiczne podstawy nauczania języka obcego* - 8 semestr, *psychologia wychowawcza* - 7 semestr, *psychologia zachowań społecznych/zachowania ryzykowne dzieci* – 9 semestr, *biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania dziecka*- 6 semestr, *metodyka pracy twórczej* – 8 semestr, *pedagogika zabawy* – 10 semestr, *diagnostyka pedagogiczna*- 9 semestr, *rozpoznawanie potrzeb dziecka* – 10 semestr.

Katalog stosowanych w programie form zajęć jest dość zróżnicowany i obejmuje wykłady, ćwiczenia, warsztaty, seminaria oraz praktyki zawodowe. Formy zajęć i proporcje liczby godzin w ich ramach umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się i są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardzie.

Program studiów umożliwia studentom wybór zajęć, którym przypisano 96 punktów ECTS, co stanowi ok. 30,7% punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów na kierunku i znacząco przekracza

wymagania standardu. Jednocześnie, wybór zajęć ma w wielu przypadkach charakter jedynie formalny, bo porównanie treści programowych zajęć alternatywnych wykazuje znaczące podobieństwa, np. *antropologia dla nauczycieli* oraz *edukacja w czasach kultury wizualnej*, *historia wychowania przedszkolnego i wczesnoszkolnego* oraz *historia myśli pedagogicznej*.

Program studiów co do zasady obejmuje zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości co najmniej jednego języka obcego oraz zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych.

Program studiów jedynie formalnie spełnia wymóg dotyczący wymiaru zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, ponieważ zajęciom tym (ćwiczeniom i praktykom) przypisano 223 punkty ECTS, a więc ponad 50% punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów na kierunku. Niemniej, do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne zaliczono szereg zajęć, które tych umiejętności nie kształtują, ponieważ nie są prowadzone w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej i w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Są to, między innymi ćwiczenia realizowane w ramach następujących zajęć: *język obcy*, *wychowanie fizyczne*, *psychologia ogólna*, *pedagogika ogólna*, *pedeutologia*, *antropologia dla nauczycieli/edukacja w czasach kultury wizualnej*, *metody statystyczne w pedagogice*, *pedagogika rodziny*, *seminarium magisterskie*, *metodologia badań pedagogicznych*, *teoretyczne podstawy dydaktyki nauczania zintegrowanego*.

Zajęcia mogą być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, mimo iż w programie studiów nie wskazano liczby punktów ECTS przypisanych tym zajęciom.

Metody kształcenia są zróżnicowane i obejmują: ćwiczenia praktyczne, symulacje, dyskusję, projekt, *word cafe*, metodę przypadków, metodę sytuacyjną, pracę w grupach, mapy myśli, burzę mózgów. Stwarzają warunki do pełnienia przez studenta aktywnej roli w procesie uczenia się, w tym w nabywaniu umiejętności w zakresie języka obcego, i zapewniają przygotowanie do działalności zawodowej w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów.

W programie studiów przewidziano praktyki zawodowe zgodnie z wymogami standardu – ogólnopedagogiczne, śródroczne oraz ciągłe. Standard definiuje jednak pięć zasadniczych celów ogólnych tych praktyk, których w programie praktyk nie uwzględniono właściwie – niektóre z celów określonych przez standard są autorsko przekształcone, inne uszczegółowione, jeszcze inne redundantne albo niekompletne. W efekcie, program praktyk nie realizuje koncepcji praktyk określonej w standardzie. Problemem powiązaniem są efekty uczenia się przyjęte dla praktyk. W tym przypadku również standard określa katalog efektów dla poszczególnych typów praktyki. Tymczasem, Uczelnia w praktykach śródrocznych (dwóch sylabusach, oddzielnie dla przedszkola i klas 1-3 szkoły podstawowej) konsekwentnie pomija jeden efekt określony w standardzie w kategorii kompetencji społecznych: J.1.2.K1. „(jest gotów do) rozwijania swojego przygotowania merytorycznego we współpracy z nauczycielami i specjalistami”, natomiast dla praktyki ogólnopedagogicznej przyjęto katalog efektów, który w żadnej z kategorii nie uwzględnia efektów określonych w standardzie – mają one całkowicie odmienne brzmienie niż te określone w rozporządzeniu.

Dla poszczególnych etapów praktyk określono odrębne katalogi treści programowych, które *de facto* w większości treści nie zawierają. Stanowią kilkupunktowy wykaz czynności, których wykonywanie praktyka ma umożliwić studentowi (np. planowanie i realizację pracy dydaktyczno-wychowawczej w przedszkolu, poznanie specyficznych dla danej placówki działań zawodowych nauczyciela oraz warsztatu pracy, projektowanie działań wychowawczo-edukacyjnych i in.). Co więcej, treści te wielokrotnie powtarzają się w kolejnych sylabusach na różnych etapach realizacji praktyki. Nie

zapewniają one osiągnięcia ani efektów uczenia się zdefiniowanych w programie studiów ani efektów wymaganych standardem i również z tych efektów nie wynikają.

Harmonogram praktyk jest na ogół prawidłowy i wewnętrznie spójny. Określa semestry realizacji poszczególnych etapów, liczby godzin praktyki oraz nakład pracy studenta wyrażony w punktach ECTS w zgodzie z minimalnymi założeniami standardu w odniesieniu do każdego typu praktyk, w następujący sposób:

- semestr 2: *praktyka ogólnopedagogiczna*, 30 godzin, 2 ECTS;
- semestr 7: *praktyka wychowawczo-dydaktyczna w przedszkolu (śródroczna)*, 50 godzin i 2 ECTS;
- semestr 8: *praktyka wychowawczo-dydaktyczna w kl. I-III (śródroczna)*, 50 godzin i 2 ECTS;
- semestr 9: *praktyka ciągła w przedszkolu*, 55 godzin i 2 ECTS;
- semestr 10: *praktyka ciągła w kl. I-III*, 55 godzin i 2 ECTS.
-

Sumarycznie to 240 godzin i 10 ECTS, zgodnie z minimalnymi wartościami wymaganymi standardem. Nakład pracy, wyrażony w punktach ECTS, przewidziany do osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych etapach praktyk oszacowano prawidłowo.

Problemem konstrukcyjnym harmonogramu jest luka w strukturze programu praktyk, w którym wyłania się okres dwóch lat (4 semestrów) dzielących praktykę ogólnopedagogiczną (w semestrze 2) od pozostałych etapów praktyk (praktyki śródrocznej w semestrach 7 i 8 oraz ciągłej w 9 i 10), stanowiących spójną całość. W efekcie, osłabiony jest proces stopniowego budowania kompetencji praktycznych, a dwuletni odstęp powoduje, że treści teoretyczne i metodyczne z kolejnych czterech semestrów nie są na bieżąco konfrontowane z realiami pracy, co oznacza, że wymagana standardem ścisła korelacja między praktykami, zajęciami teoretycznymi i metodycznymi nie została zapewniona. Na przykład, jak wynika z planu studiów, metodyka poszczególnych typów edukacji zaplanowana jest w semestrach 3-9, podczas gdy praktyki śródroczne odbywają się w semestrach 7-8.

Miejsca realizacji poszczególnych etapów praktyk są prawidłowe i zgodne ze standardem – przedszkola oraz szkoły podstawowej w zakresie klas 1-3. Dokumentacja praktyk potwierdza stosowanie tej zasady w praktyce. Studentom umożliwia się więc osiągnięcie efektów uczenia się, a także zapewnia opiekunów praktyk z właściwymi kompetencjami, jak i wymaganą przez standard infrastrukturę. Wobec powyższego, dobór miejsc odbywania praktyk oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów są zgodne ze standardem. Organizacja i nadzór nad prowadzeniem praktyk są zaplanowane i realizowane prawidłowo, w sposób zapewniający osiągnięcie efektów uczenia się i zgodność ze standardem. Uczelnia gwarantuje wszystkim studentom kierunku miejsca praktyk w placówkach systemu oświaty (przedszkolach i szkołach podstawowych w klasach 1-3), z którymi zawarła umowy, a praktyki prowadzone są przez nauczycieli akademickich po stronie Uczelni oraz przez nauczycieli zatrudnionych w tych placówkach, którzy posiadają właściwe kwalifikacje i doświadczenie. Uczelnia stosuje działania jakościowe w postaci hospitacji praktyk, natomiast opiekun uczelni, co do zasady, towarzyszy grupom studentów przez cały czas odbywania praktyk śródrocznych. W przypadku praktyk ciągłych studenci mogą skorzystać z miejsc praktyk wskazanych przez Uczelnię albo samodzielnie zaproponować miejsce praktyk, które po weryfikacji koordynatora praktyk zostanie zaakceptowane w oparciu o z góry określone kryteria wyznaczone standardem.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w odniesieniu do rozkładu zajęć w ciągu tygodnia stwarza warunki zgodne z wymogami higieny pracy umysłowej. W formie studiów niestacjonarnych zajęcia planowane są w wybrane weekendy, rozpoczynają się o 8.00 i kończą się najpóźniej o godzinie 20.00. Studenci zazwyczaj mają zaplanowaną przerwę obiadową (w dniach, w których zajęcia trwają dłużej). Ale poszczególne zjazdy bardzo różnią się intensywnością zaplanowanych zajęć - są zjazdy, w których studenci mają zajęcia od 8.00- do 20.00 z krótkimi przerwami i jedną przerwą dłuższą, ale są też takie, w trakcie których dni przeznaczone na zajęcia nie są racjonalnie wykorzystane: studenci mają zaplanowane zajęcia od 8.00-11.15, potem mają 4 godziny przerwy i kolejne zajęcia od 15.15 do 18.30.

Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Uczelnia przypisała każde zajęcia ujęte w programie studiów do konkretnej grupy zajęć (A-K), określonej w standardzie, ale określone dla tych zajęć treści programowe nie zawsze prowadzą do osiągnięcia efektów uczenia się określonych w standardzie.

Czas trwania studiów (10 semestrów), całkowita liczba punktów ECTS (313), liczba godzin zajęć z udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej oraz liczba punktów ECTS dla zajęć i grup zajęć jest prawidłowa, ale nakład pracy własnej studenta nie zawsze jest powiązany z konkretnymi zadaniami. Sekwencja zajęć i grup zajęć nie jest w pełni poprawna; zastrzeżenia budzi również plan studiów, w którym obciążenia studentów są nierównomiernie rozłożone. Studenci mają możliwość wyboru zajęć, ale jest on często pozorny. Do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne zaliczono zajęcia, które tych umiejętności nie kształtują. Stosowane w trakcie zajęć metody kształcenia są zróżnicowane, potencjalnie są ukierunkowane na wzbudzanie aktywności studentów. Program praktyk zawodowych jest częściowo zgodny z wymogami standardu. Organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy. Organizacja procesu uczenia się i nauczania jest poprawna.

Sformułowane poniżej rekomendacje nie mają wpływu na ocenę kryterium. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących: 1. doboru treści programowych, które nie zawsze prowadzą do osiągnięcia efektów uczenia się określonych w standardzie; 2. Niewskazania w programie studiów liczny punktów ECTS dla zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość; 3. zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, które nie zawsze są prowadzone w warunkach właściwych dla zakresu działalności

zawodowej nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej i w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów; 4. zgodności programu praktyk zawodowych i sposobu ich realizacji z wymogami określonymi w standardzie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się powiązanie nakładu pracy własnej studenta z zadaniami wykonywanymi przez studenta i prowadzącymi do osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.
2. Rekomenduje się harmonijne rozłożenie nakładu pracy studenta w kolejnych semestrach.
3. Rekomenduje się zapewnienie realnego wyboru zajęć.
4. Rekomenduje się modyfikację harmonogramu praktyk w taki sposób, aby stanowił spójny, logicznie rozłożony w czasie, zestaw kolejnych etapów w ramach jednej grupy zajęć.

Zalecenia

1. Zaleca się zmodyfikowanie treści programowych tak, aby prowadziły do osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się ze standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej.
2. Zaleca się wskazanie w programie studiów liczby punktów ECTS dla zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.
3. Zaleca się wyłączenie z grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne zajęć, które tych umiejętności nie kształtują.
4. Zaleca się dostosowanie efektów uczenia się oraz treści kształcenia w programie oraz warunków realizacji praktyk do wytycznych określonych w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki rekrutacji na studia stacjonarne i niestacjonarne na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna są jasno określone coroczną uchwałą Senatu Uczelni. Procedura rekrutacyjna przewiduje konkurs świadectw dla kandydatów ze starą i nową maturą, gdzie bierze się pod uwagę średnią ocen z trzech przedmiotów (język polski - język obcy nowożytny - jeden przedmiot do wyboru: historia, geografia, biologia, matematyka, wiedza o społeczeństwie). Ponadto procedura rekrutacyjna przewiduje rozmowę kwalifikacyjną, której celem jest ocena predyspozycji kandydatów do pracy w zawodzie nauczyciela wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej, w zakresie kompetencji kluczowych mających bezpośredni wpływ na jakość i skuteczność pracy dydaktyczno-wychowawczej z dziećmi. W czasie rozmowy kwalifikacyjnej przed komisją składającą się z nauczycieli akademickich, badane są kompetencje logopedyczne i muzyczne kandydatów. Wynik rozmowy kwalifikacyjnej

stanowi 50% oceny, drugie 50% to wynik konkursu świadectw. Uzyskanie oceny niedostatecznej z rozmowy kwalifikacyjnej jest równoznaczne z decyzją o nieprzyjęciu kandydata na studia.

Co do zasady warunki, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są przejrzyste, selektywne, bezstronne i umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Zastrzeżenia budzi zapewnienie kandydatom równych szans w podjęciu studiów na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna.

Art. 70 ust 4 Ustawy o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2018 poz. 1668 z późn.zm.) dopuszcza możliwość przeprowadzenia rozmowy kwalifikacyjnej (egzaminu wstępnego) w przypadku konieczności sprawdzenia uzdolnień artystycznych, sprawności fizycznej lub szczególnych predyspozycji do podejmowania studiów niesprawdzanych w trybie egzaminu maturalnego, egzaminu zawodowego albo egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, przy czym egzamin ten (rozmowa kwalifikacyjna) nie może dotyczyć przedmiotów objętych egzaminem maturalnym lub kwalifikacji objętej egzaminem zawodowym lub egzaminem potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie. Rozmowa kwalifikacyjna na kierunek pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna nie sprawdza uzdolnień artystycznych, sprawności fizycznej lub szczególnych predyspozycji do podejmowania studiów a egzamin dyplomowy potwierdza kwalifikacje do wykonywania zawodu nauczyciela edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Tym samym, przeprowadzanie rozmowy kwalifikacyjnej stoi w sprzeczności z zasadą równości przyjęcia na studia osób ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi.

Należy jeszcze rozważyć zasadność stosowania zapisu 3.1. załącznika nr 2 pt. „Standard kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej (klasy I–III szkoły podstawowej)” do Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. por 89 z późn.zm.), (dalej standard kształcenia nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej), który stanowi, że „proces kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej (klasy I–III szkoły podstawowej) ma charakter zindywidualizowany. Rozpoczęcie realizacji procesu kształcenia poprzedza diagnoza mocnych i słabych stron studenta jako przyszłego nauczyciela...”. Rozmowa kwalifikacyjna diagnozuje mocne i słabe strony kandydata a Uczelnia nie wskazuje w jaki sposób proces kształcenia na kierunku wspiera rozwój studenta jako przyszłego nauczyciela.

W Uczelni przyjęto prawidłowo warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, które zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności do efektów uczenia się określonych w programie studiów. Prawidłowo określono również warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej. Na wniosek studenta decyzję w tym zakresie podejmuje prodziekan ds. kształcenia i spraw studenckich dla kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna po zasięgnięciu opinii Kierunkowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia dla kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna podjętej na podstawie oceny czy uzyskane efekty uczenia się osiągnięte na każdej formie studiów oraz poza szkolnictwem wyższym są zbieżne z programem studiów. Procedury przyjęte regulaminem studiów zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności do efektów uczenia się określonych w standardzie.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się, w tym metody stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość są w uczelni zróżnicowane, choć nie zawsze określone prawidłowo. Zastrzeżenia co do prawidłowości ich określenia budzą konsultacje, np. dla zajęć *teoria wychowania*, które z definicji nie są formą weryfikacji efektów uczenia się.

Nie zawsze też metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się umożliwiają sprawdzenie opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej. Przykładem jest nieadekwatność testów do weryfikacji umiejętności praktycznych nabywanych na ćwiczeniach, m.in. dla zajęć *teoretyczne podstawy nauczania zintegrowanego*.

Metody weryfikacji efektów uczenia się takie jak: test pisemny, prezentacja projektowa, zadania praktyczne co do zasady umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2+ w przypadku jednolitych studiów magisterskich na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, w tym terminologii specjalistycznej.

W Uczelni w sposób jasny określono zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie drogą elektroniczną poprzez system obsługi studiów. Określono również zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się, co potwierdzają studenci i nauczyciele akademicki.

Weryfikacja dowodów na osiągnięcie efektów uczenia się pod względem ewentualnego plagiatu obejmuje przede wszystkim prace dyplomowe. Brak jest natomiast regulacji co do korzystania z AI w dydaktyce akademickiej.

Zaliczenia i egzaminy do zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość odbywają się w siedzibie Uczelni.

Procedura dyplomowania na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jest opisana szczegółowo w regulaminie studiów i regulaminie dyplomowania. Obejmuje ona przygotowanie prac dyplomowych (recenzowanych przez dwóch recenzentów) i egzamin dyplomowy przed komisją złożoną z nauczycieli akademickich (promotora, recenzenta oraz przewodniczącego, gdzie przynajmniej jeden z członków komisji powinien być samodzielnym pracownikiem naukowym). Dobór recenzentów prac dyplomowych jest transparentny, promotor wskazuje 3 osoby, decyzję podejmuje dziekan kierując się kompetencjami recenzenta. Recenzja ma formę kwestionariusza oceny, poszczególne kryteria oceny są punktowane w skali 0-3, formularz nie zawiera kryteriów adekwatności pracy do profilu praktycznego studiów. Procedura dyplomowania nie jest zatem w pełni trafna dla kierunku o profilu praktycznym.

Co do zasady sposoby weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardzie kształcenia nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej, bo metody weryfikacji efektów uczenia się są zróżnicowane i adekwatne do założonych efektów uczenia się, przy czym wskazane wyżej nieprawidłowości w niektórych sylabusach obejmują nieadekwatność testów do weryfikacji efektów w zakresie umiejętności.

Weryfikacja i ocena efektów uczenia się dla praktyk odbywa się z wykorzystaniem prawidłowych narzędzi: arkusza oceny praktyki zawodowej, dziennika praktyk, notatki pohospitacyjnej, zawierającej również uwagi studenta, scenariuszy zajęć, sprawozdania z praktyki. Narzędzia te nie uwzględniają i

nie odnoszą się do efektów ze standardu, nie wiadomo więc, czy i w jakim stopniu każdy z efektów został osiągnięty. Brak tego odniesienia uniemożliwia kompleksową weryfikację przyjętych dla praktyk efektów uczenia się przez osobę odpowiedzialną za ich zaliczenie. Dodatkowo, w przypadku praktyki ciągłej, podczas której opiekun uczelniany nie bierze udziału w codziennych czynnościach studenta w placówce, zalicza praktyki wyłącznie na podstawie zapisów w dokumentach, podczas gdy one nie zawierają ani informacji na temat jakości poszczególnych wykonywanych przez studenta zadań, ani nie są na tyle szczegółowe, aby można było stwierdzić, że student osiągnął wszystkie efekty i zrealizował treści kształcenia. Metody i narzędzia weryfikacji efektów są więc niekompletne, gdyż żadna z metod, żadne z wykorzystywanych narzędzi nie uwzględniają i nie stwierdzają osiągnięcia efektów uczenia się – ani efektów określonych w standardzie, ani tych przyjętych dla zajęć, które, co do zasady, powinny mieć brzmienie takie, jak w standardzie. Stąd też, choć narzędzia są urozmaicone i ogólnie poprawne, ich stosowanie nie umożliwia kompleksowej weryfikacji efektów uczenia się przez osobę odpowiedzialną za ich zaliczenie.

Zgodnie z regulacjami na poziomie Uczelni, student może ubiegać się o zaliczenie pracy zawodowej w poczet zajęć, jednak procedura ta nie jest stosowana na kierunku w odniesieniu do praktyk z uwagi na to, iż jest to kierunek regulowany standardem.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, projektów, prac dyplomowych i dzienników praktyk. Uczelnia przedstawiła do oceny zespołu oceniającego prace etapowe w postaci testów, egzaminów pisemnych zawierających pytania zamknięte, otwarte (na uzupełnienie), prezentacji przygotowywanych przez studentów. Ponadto uczelnia przedstawiła do oceny prace dyplomowe.

Rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych, etapowych, projektów jest dostosowana do profilu praktycznego, należy jednak wskazać, że prace dyplomowe pod wieloma względami nie są dostosowane do profilu praktycznego studiów, a w konsekwencji do praktyki w obszarach działalności pedagogicznej oraz zawodowego rynku pracy pedagoga ze względu na niewłaściwe: cele pracy, wykorzystanie ramy teoretycznej do badań praktyczno-wdrożeniowych, problematykę pracy, strukturę, sposób aplikacji do praktyki pedagogicznej. Oceny tych prac są w niektórych przypadkach nieadekwatne do ich poziomu.

Studenci są autorami lub współautorami publikacji fachowych, czego przykładem jest publikacja jednej ze studentek w czasopiśmie afiliowanym przy Uczelni.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

W uczelni przyjęte są formalnie przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, ale charakter rozmowy kwalifikacyjnej przewidzianej w procedurze rekrutacji jest sprzeczny z zasadą równości.

Uczelnia nie dokonuje diagnozy mocnych i słabych stron studentów jako początkujących nauczycieli. Uczelnia prawidłowo przyjęła zasady uznawania i potwierdzania efektów uczenia się.

Metody weryfikacji efektów uczenia się są co do zasady zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, zał. 2. (Dz.U. 2021 poz. 890, z późn. zm.), przy czym w niektórych przypadkach metody te nie są adekwatne do założonych efektów uczenia się.

Metody weryfikacji określone w sylabusach, w tym w sylabusach praktyk zawodowych, nie zawsze są adekwatne do profilu praktycznego studiów i nie zawsze umożliwiają sprawdzenie opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej.

W uczelni nie wprowadzono zasad korzystania AI w dydaktyce akademickiej.

Zasady dyplomowania nie są specyficzne dla kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna i nie zapewniają powstawania prac dyplomowych właściwych dla kierunku o profilu praktycznym.

Sformułowane poniżej rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień nie mają wpływu na ocenę spełniania kryterium. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących: 1. procedury rekrutacyjnej; 2. diagnozy mocnych i słabych stron studenta i wspierania jego rozwoju w nabywaniu kompetencji i kwalifikacji do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkolnego i wczesnoszkolnego; 3. metod weryfikacji przyjętych dla praktyk zawodowych; 4. procedury dyplomowania, która nie jest specyficzna dla kierunku o profilu praktycznym i nie zapewnia powstawania prac dyplomowych o charakterze aplikacyjnym lub wdrożeniowym.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się określenie i wprowadzenie zasad korzystania z narzędzi AI w dydaktyce akademickiej.
2. Rekomenduje się dokonanie przeglądu metod weryfikacji pod względem ich adekwatności do kategorii efektów uczenia się, w tym w szczególności w zakresie opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej.

Zalecenia

1. Zaleca się dokonanie zmian w zakresie procedury rekrutacyjnej w odniesieniu do rozmowy kwalifikacyjnej.
2. Zaleca się wprowadzenie mechanizmów diagnozy mocnych i słabych stron studenta i wspierania jego rozwoju w nabywaniu kompetencji i kwalifikacji do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkolnego i wczesnoszkolnego.

3. Zaleca się dostosowanie metod weryfikacji efektów uczenia się dla praktyk zawodowych w taki sposób, aby umożliwiały kompleksową weryfikację i ocenę efektów uczenia się określonych dla tych zajęć.
4. Zaleca się dokonanie zmian w procedurze dyplomowania w taki sposób, aby była ona specyficzna dla kierunku o profilu praktycznym i zapewniała powstawanie prac dyplomowych o charakterze aplikacyjnym lub wdrożeniowym.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Zajęcia dydaktyczne na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna prowadzą nauczyciele akademicy i inne osoby prowadzące zajęcia - praktycy zaangażowani w działania zawodowe w zakresie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Kierunek pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna afiliowany jest przy Katedrze Pedagogiki, a zajęcia na kierunku prowadzą także nauczyciele akademicy zatrudnieni w UJD wywodzący się z Katedry Badań Społecznych, Katedry Psychologii, Katedry Polityki Społecznej, Pracy Socjalnej i Turystyki, a także ze Studium Wychowania Fizycznego i Sportu oraz Studium Nauki Języków Obcych. Uczelnia przedstawiła w raporcie samooceny charakterystyki 32 osób prowadzących zajęcia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna.

Zajęcia na w/w kierunku prowadzi 57 nauczycieli akademickich (w tym 20 osób z Katedry Pedagogiki). Nauczyciele akademicy to pedagodzy (22 osoby), psychologowie oraz inni specjaliści np. z zakresu nauk o kulturze fizycznej czy nauk medycznych, językoznawca, matematycy, historyk, pedagog specjalny w zakresie oligofrenopedagogiki. Zajęcia kierunkowe prowadzą pedagodzy posiadający aktualny i udokumentowany dorobek naukowy w dyscyplinie pedagogika.

Zajęcia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna prowadzi 8 doktorów habilitowanych, 24 doktorów, pozostała część kadry dydaktycznej to magistrowie. Struktura kadry umożliwia osiągnięcie efektów uczenia się.

Zajęcia prowadzą także specjaliści w zakresie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej zaangażowani na zawodowym rynku pracy, np. w placówkach oświatowych: przedszkolach, szkołach, poradniach psychologiczno-pedagogicznych, ośrodkach metodycznych, a także gabinetach psychoterapeutycznych czy logopedycznych. Wielu praktyków jest też metodykami lub ekspertami w placówkach doskonalenia nauczycieli różnego szczebla. Niektórzy nauczyciele akademicy łączą też pracę w Uczelni z działaniami praktycznymi w środowisku, pełniąc role pedagogów, nauczycieli przedszkola lub edukacji wczesnoszkolnej czy pracując jako nauczyciele specjaliści w szkołach i placówkach oświatowych.

Co najmniej 50% godzin zajęć na kierunku prowadzonych jest przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w tej Uczelni jako podstawowym miejscu pracy.

Kwalifikacje, dorobek i doświadczenie kadry oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwiają prawidłową realizację zajęć.

Nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia legitymują się kompetencjami dydaktycznymi i są wspierani w ich osiąganiu, a także wspierani w zakresie prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Liczne szkolenia kadry dydaktycznej w

okresie pandemii Covid-19 i okresie po pandemicznym obejmowały te właśnie zagadnienia. Obecnie kadra dydaktyczna korzysta z wsparcia informatyków i administracji w tym zakresie oraz uczestniczy w szkoleniach i warsztatach mających na celu doskonalenie kompetencji dydaktycznych i cyfrowych w ramach programu "Uniwersyteckie laboratoria wiedzy i doświadczeń. Rozwój kwalifikacji i kompetencji kadry realizującej dydaktykę w UJD".

Przydział zajęć poszczególnym nauczycielom akademickim, w tym nauczycielom akademickim zatrudnionym w uczelni jako podstawowym miejscu pracy oraz innym osobom prowadzącym zajęcia jest zgodny z ich specjalizacją zawodową, kwalifikacjami i zainteresowaniami i umożliwia prawidłową realizację zajęć.

Obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, w tym obciążenie związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość jest zgodne z regulacjami ustawowymi i umożliwia prawidłową realizację zajęć.

Kwalifikacje i kompetencje oraz doświadczenie osób prowadzących kształcenie na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej.

Polityka kadrowa prowadzona na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jest transparentna, zatrudnienie realizowane jest w trybie konkursowym. Specjaliści zatrudniani na umowy cywilnoprawne rekrutowani są adekwatnie do potrzeb programu studiów.

Jak zaznaczono wyżej, zaspokajane są potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych, przy czym nauczyciele akademicy deklarują potrzebę szkoleń w zakresie korzystania z narzędzi AI w procesie kształcenia.

Prowadzone są okresowe oceny nauczycieli akademickich w zakresie dydaktyki. Uczelnia korzysta z takich narzędzi jak ankietyzacja zajęć, hospitacje zajęć, spotkania ze studentami opiekunów roku. Pytania ankietowe są zamknięte i otwarte, co umożliwia też jakościową ocenę zajęć i kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich. Hospitacje mają charakter planowy oraz interwencyjny. Hospitacje planowe odbywają się zgodnie z wewnętrznymi procedurami na kierunku i zgodnie z harmonogramem przedstawianym do zapoznania się corocznie nauczycielom akademickim.

Polityka kadrowa kształtowana jest w oparciu o wyniki ankietyzacji i hospitacji zajęć, a także w oparciu o ocenę dorobku naukowego nauczycieli akademickich. Nauczyciele są oceniani corocznie i motywowani finansowo do podnoszenia kompetencji badawczo-dydaktycznych oraz wspierani w zakresie uzyskiwania stopni awansu zawodowego. Polityka kadrowa w uczelni sprzyja stabilizacji zatrudnienia i trwałemu rozwojowi nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia.

Nauczyciele akademicy deklarują funkcjonowanie w uczelni procedur i zasad rozwiązywania konfliktów oraz reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, a także wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie, jak również formy pomocy ofiarom, ale w praktyce dydaktycznej nie spotkali się z koniecznością ich stosowania.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, zał. 2. (Dz.U. 2021 poz. 890)

Polityka kadrowa w uczelni jest prawidłowa i zapewnia w pełni dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwia ona prawidłową realizację zajęć.

Polityka kadrowa uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów oraz hospitację, a ich wyniki są wykorzystywane w podejmowaniu przez władze uczelni decyzji kadrowych.

Sformułowana poniżej rekomendacja dotycząca zdiagnozowanego uchybienia nie ma wpływu na ogólną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Rekomendacje

Rekomenduje się podjęcie działań w zakresie przygotowania szkoleń dla kadry dotyczących wykorzystania narzędzi AI w procesie dydaktycznym.

Zalecenia

brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Baza dydaktyczna Uczelni mieści się w wielokondygnacyjnym budynku zlokalizowanym w centrum Częstochowy, bardzo dobrze skomunikowanym z całym miastem, jak i z regionem. W bezpośrednim

sąsiedztwie budynku zorganizowano parking, w tym wydzielone i oznakowane właściwie miejsca parkingowe dla osób poruszających się na wózku. Budynek łączy funkcje dydaktyczne i administracyjne. W bieżącym roku akademickim wszystkie zajęcia na ocenianym kierunku odbywają się w tej lokalizacji. W razie potrzeby kierunkowi udostępnia się pomieszczenia będące w dyspozycji innych jednostek Uczelni, również zlokalizowane w centrum miasta, z dogodnym dojazdem.

W budynku Jednostki znajdują się sale dydaktyczne – wykładowe, ćwiczeniowe, seminaryjne, komputerowe, w liczbie wystarczającej do zaspokojenia potrzeb procesu kształcenia. Są tu również pomieszczenia administracyjno-obsługowe, pokoje pracowników dydaktyczno-badawczych, biuro wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami, liczne, dobrze zorganizowane przestrzenie do odpoczynku dla studentów. Zorganizowano tu również pokój wyciszenia oraz pomieszczenia dostosowane i wyposażone do nauki i odpoczynku dla osób z niepełnosprawnościami. Jednostka dysponuje pokojami do tutoringu zapewniając bardzo dobre warunki do pracy indywidualnej studenta z nauczycielem akademickim. Wszystkie pomieszczenia są jasne i przestronne, podobnie jak łączące je szerokie ciągi komunikacyjne. Dostęp na poszczególne kondygnacje zapewniają windy. Dodatkowo, Jednostka umożliwia studentom korzystanie z patio, gdzie zorganizowano miejsca do wypoczynku wśród zieleni. Sale dydaktyczne, zróżnicowanej wielkości, przygotowane są dobrze do prowadzenia procesu dydaktycznego oraz badań. Wszystkie pomieszczenia wykorzystywane do celów dydaktycznych zostały wyposażone w nowoczesny sprzęt, w tym rzutniki lub telewizory umożliwiające prowadzenie nowoczesnej dydaktyki akademickiej.

Zajęcia sportowe przewidziane w programie studiów oraz z metodyki wychowania fizycznego mają miejsce w obrębie dedykowanej im jednostki Uczelni. Infrastruktura sportowa umożliwia aktywność fizyczną urozmaiconego rodzaju, w tym zajęcia sportowe w sekcjach oraz zajęcia dla osób z niepełnosprawnościami.

Podczas wizytacji potwierdzono, że wyposażenie i warunki lokalowe oferowane dla kierunku spełniają wymogi do realizacji programu studiów, a sale i specjalistyczne pracownie dydaktyczne, laboratoria oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, adekwatne do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej i umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do pełnienia roli nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej i przedszkola, a także prawidłową realizację zajęć. Lokalizacja, rodzaje, układ oraz funkcjonalności sal i łączącej je przestrzeni komunikacyjnej stwarzają dobre warunki do studiowania, w tym do praktycznego przygotowania do pracy w roli nauczyciela edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej.

Infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne, aparatura badawcza oraz oprogramowanie specjalistyczne są sprawne, nowoczesne i umożliwiają prawidłową realizację zajęć na kierunku i przygotowanie do pełnienia roli nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej. Specjalistyczne oprogramowanie jest zainstalowane na wszystkich komputerach w pracowni komputerowej Jednostki, w salach dydaktycznych, pokojach nauczycieli akademickich, salach do prowadzenia tutoringu. Jest to zarówno oprogramowanie licencjonowane, komercyjne, jak i oprogramowanie w wolnym dostępie. Jednostka dysponuje pracowniami komputerowymi z liczbą stanowisk proporcjonalną do liczebności grup, w jakich odbywają się zajęcia, a stosowane oprogramowanie jest właściwe do prowadzenia zajęć dydaktycznych – zarówno tych przygotowujących studentów do pełnienia roli nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej i przedszkola, jak

i do ich udziału w badaniach. Podczas zajęć stosuje się oprogramowanie do tworzenia prezentacji multimedialnych, zasoby internetowe i narzędzia cyfrowe wykorzystywanych w edukacji muzycznej, w tym aplikacje mobilne i narzędzia AI, a także typowe oprogramowanie wspierające prowadzenie badań – pakiety biurowe, komercyjne i darmowe pakiety statystyczne, narzędzia przeglądarkowe i internetowe, narzędzia wspomagające pisanie, analizę tekstu, wizualizację danych, programy służące do tworzenia infografik i diagramów oraz prezentacji wyników badań, a także narzędzia chmurowe do pracy grupowej i współdzielenia dokumentów online.

Uczelniana platforma e-learningowa umożliwiająca prowadzenie zajęć w systemie komunikacji synchronicznej dostępna jest powszechnie jako narzędzie wykorzystywane do prowadzenia zajęć w formie wykładowej oraz wspierające dydaktykę na kierunku. Jednostka jest w pełni przygotowana do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem narzędzi i metod kształcenia na odległość zarówno od strony sprzętu, jak i oprogramowania. Stosowane rozwiązania są nowoczesne sprawne, a Jednostka dysponuje pełnym instytucjonalnym wsparciem Uczelni w zakresie obsługi informatycznej.

W całym budynku Jednostki dostępne jest WIFI dla studentów oraz kadry umożliwiające korzystanie na miejscu z zasobów Uczelni i jej systemów obsługowych. Poza tym, komputery uczelniane zlokalizowane w salach i laboratoriach oraz w bibliotece posiadają stałe łącze oferujące szybki internet.

Studenci mogą korzystać z infrastruktury uczelnianej zarówno w laboratoriach komputerowych, jak i zdalnie – poprzez logowanie do kont uczelnianych – w dowolnym miejscu, również w domu. Wsparcie techniczne w zakresie dostępu do oprogramowania oraz licencji udzielane jest przez dział informatyczny oraz opiekunów pracowni. Studenci mają możliwość wykorzystywania wyżej opisanej infrastruktury oraz oprogramowania specjalistycznego poza godzinami zajęć w celu wykonywania zadań, realizacji projektów itp.

Uczelnia zapewnia właściwe dostosowanie infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, obejmujące likwidację barier w dostępie do sal dydaktycznych, pracowni i laboratoriów, jak również zaplecza sanitarnego. Dostępność architektoniczna widoczna jest już przy wejściu do budynku, o czym już w raporcie wspomniano w odniesieniu do miejsc parkingowych. Niwelując bariery, zorganizowano przy wejściu podjazd dla osób poruszających się na wózku. Wewnątrz budynku, dostosowania obejmują różne rodzaje niepełnosprawności. Pod względem dostępności architektonicznej budynek, w którym odbywają się zajęcia na kierunku przystosowany jest do potrzeb osób z niepełnosprawnościami poprzez wspomniane już windy, oznakowane systemem brajlowskim oraz wykorzystujące komunikację głosową, drzwi automatycznie otwierane za pomocą fotokomórki, ruchome platformy przyschodowe, a wreszcie możliwość skorzystania z pomocy dyżurującego portiera. Sanitariaty dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami zorganizowano jedynie na parterze budynku, co nie jest właściwym rozwiązaniem, gdyż w praktyce uniemożliwia korzystanie z nich przez osoby na wózku przebywające na wyższych kondygnacjach ze względu na długi czas dojazdu ciągami komunikacyjnymi i windą. Sale dydaktyczne w budynku Jednostki, dostosowane są częściowo. Wprawdzie wjazd do nich osobie na wózku umożliwiają szerokie wejścia oraz system bezprogowy, nie oferują one jednak wydzielonego i oznakowanego miejsca dla osoby z niepełnosprawnością.

W budynku Jednostki mieści się Centrum Wsparcia oferujące pełną dostępność architektoniczną w swoich kilku pomieszczeniach. W lokalizacji tej funkcjonuje pokój do pracy indywidualnej, zapewniający dyskrecję w trakcie diagnozy potrzeb i udzielania wsparcia oraz pokój wyciszenia m.in.

dla studentów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, z trudnościami emocjonalnymi/psychicznymi, specjalnymi potrzebami, jak również dla rodziców z małym dzieckiem.

Pomieszczenia obsługowe toku studiów są w większości przygotowane do przyjmowania kandydatów i studentów z niepełnosprawnościami. Wyposażone są w sprzęt niezbędny do prawidłowej obsługi studenta z niepełnosprawnością narządu słuchu – tablet z wbudowaną funkcją wideotłumacza PJM. Takie samo urządzenie posiada również biblioteka uczelniana. W ramach dostosowywania procesu kształcenia studenci z niepełnosprawnościami mają możliwość skorzystania ze stanowisk komputerowych (dostosowanych) w pracowniach dydaktycznych oraz ze sprzętu specjalistycznego, w skład którego wchodzi np. urządzenie lektorskie, powiększalnik stacjonarny oraz przenośny, lupa, dyktafon cyfrowy, kamery, asystent cyfrowy, urządzenie GPS dla osób z dysfunkcją narządu wzroku, projektor, oprogramowanie udźwiękawiające środowisko Windows, program powiększający i czytający ekran, klawiatury dla osób słabowidzących, przenośny monitor brajlowski, klawiatura specjalistyczna jednoręczna oraz mysz specjalistyczna. Wsparcie w zakresie skorzystania z ww. sprzętu udzielane jest szeroko dla każdego studenta kierunku zgłaszającego potrzebę adaptacji procesu dydaktycznego.

Biblioteka Uczelni, również zapewnia udogodnienia dla czytelników z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Osoby z dysfunkcjami narządu ruchu, w tym poruszające się na wózku, mogą korzystać z windy oraz platformy schodowej. Sanitariaty dla osób z niepełnosprawnością znajdują się w ciągu komunikacyjnym prowadzącym do biblioteki. Lasy biblioteczne są przystosowane do obsługi czytelników z niepełnosprawnością ruchową. Inne udogodnienia dla osób z niepełnosprawnością dotyczą dostępu do katalogu bibliotecznego bez konieczności wychodzenia z domu za pośrednictwem internetu. W czytelni, odległości pomiędzy regałami są przystosowane do swobodnego poruszania się pomiędzy nimi zgodnie z przyjętymi normami dla osób ze specjalnymi potrzebami. Poszczególne działy księgozbioru zostały oznaczone kolorowymi odbłaskowymi naklejkami, które są czytelne dla użytkowników z dysfunkcjami narządu wzroku. W czytelni zorganizowano dwa stanowiska dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, jedno, dla osoby z dysfunkcjami narządu ruchu (fotel umożliwiający ustawienie siedziska i podłokietników, biurko z elektrycznie regulowaną wysokością z zabezpieczeniem antyzgnieciowym, komputer z monitorem z dużą przekątną, mysz komputerowa dla użytkowników z dysfunkcjami rąk), natomiast drugie dla osób niedowidzących i niewidomych (regulowany fotel w różnych płaszczyznach, biurko z elektrycznie regulowaną wysokością z zabezpieczeniem antyzgnieciowym, drukarka brajlowska, monitor brajlowski, specjalistyczna klawiatura oraz monitor z regulowaną wysokością i przybliżeniem). Dodatkowo zainstalowano program powiększająco-mówiący z polskim syntetyzatorem mowy, czytnik ekranu wraz z polskimi lektorem oraz kamerę umożliwiającą powiększanie tekstu z książek i wyświetlanie go na monitorze komputera. Ponadto, w czytelni można korzystać z urządzenia lektorskiego oraz powiększalników oraz autolektora do czytania pisma drukowanego głosem syntetycznym. Dla osób słabosłyszących oraz używających PJM dostępne są: tablet, tłumacz PJM z usługą natychmiastowego połączenia wideo z tłumaczem języka migowego z poziomu przeglądarki internetowej. Zakres dostosowań jest bardzo szeroki i niweluje bariery dostępu dla osób z niepełnosprawnościami do infrastruktury naukowej i bibliotecznej w stopniu wysokim.

Infrastruktura informatyczna Uczelni oraz nowoczesne oprogramowanie, właściwe do kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, stosowane jest na kierunku wyłącznie do prowadzenia zajęć w formie wykładów.

Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne dla ocenianego kierunku zapewniane są przez bibliotekę uczelnianą, która zlokalizowana jest w innym budynku Uczelni niż Jednostka, z szybkim dojazdem miejską komunikacją z budynku Jednostki. Liczba, wielkość i układ pomieszczeń bibliotecznych sprzyjają komfortowemu korzystaniu ze zbiorów. Czytelnia jest największym i najbardziej przestronnym z pomieszczeń biblioteki. Łączy w sobie różne funkcjonalności – student może samodzielnie pracować z księgozbiorem zlokalizowanym na półkach, korzystać z baz pełnotekstowych dostępnych na miejscu, a także wykorzystywać zasoby internetowe oraz logować się do systemów obsługowych i informacyjnych Uczelni czy też uczyć się samodzielnie indywidualnie oraz w grupie. Jak już wspomniano, dostęp do półek w czytelni jest wolny, a ciągi komunikacyjne umożliwiają wygodne korzystanie z księgozbioru wielu czytelnikom równocześnie. W czytelni zorganizowano zarówno stanowiska skomputeryzowane, jak i takie, gdzie czytelnicy mogą zapoznawać się z księgozbiorem drukowanym czy też korzystać z własnego sprzętu końcowego. Liczba miejsc w czytelni jest wystarczająca na potrzeby czytelnicze wszystkich jednostek Uczelni, w tym dla studentów i nauczycieli akademickich ocenianego kierunku. Czytelnia zapewnia użytkownikom wsparcie w postaci dodatkowego wyposażenia np. skanera i urządzenia wielofunkcyjnego. Wspiera również użytkowników ze specjalnymi potrzebami, o czym już pisano powyżej. Godziny otwarcia biblioteki są dogodne do komfortowego korzystania z jej zasobów zarówno w formie tradycyjnej, jak i cyfrowej. Biblioteka prowadzi magazyn biblioteczny, który nie jest udostępniany dla ogółu studentów.

Zasoby biblioteczne gromadzone są przez bibliotekę uczelnianą, przeznaczone dla wszystkich prowadzonych kierunków i wynoszą blisko 340 tys. woluminów, a wśród nich sporą część stanowią zasoby dla ocenianego kierunku w blisko 30 tys. woluminów oraz ponad 20 tytułach czasopism z dyscypliny pedagogika w prenumeracie stałej. Znajdują się tutaj aktualne publikacje naukowe i dydaktyczne z zakresu pedagogiki, psychologii rozwojowej, dydaktyk szczegółowych oraz edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. W zbiorach udostępniane są podręczniki akademickie, monografie, raporty z badań, czasopisma specjalistyczne oraz materiały multimedialne wspierające przygotowanie metodyczne. Zasób uzupełniają wydawnictwa dotyczące diagnozy i wspierania rozwoju dziecka, edukacji inkluzyjnej, pracy z uczniem ze zróżnicowanymi potrzebami, a także literatury dziecięcej wykorzystywanej np. podczas praktyk. Zbiory biblioteczne dla kierunku obejmują więc zarówno zasoby o nachyleniu zawodowym, praktycznym, jak i badawcze, wspierające pełne przygotowanie zawodowe i akademickie studentów. Tak skonstruowany zasób zapewnia możliwość rozwijania zarówno kompetencji praktycznych, jak i umiejętności analitycznych oraz badawczych potrzebnych do realizacji prac zaliczeniowych i dyplomowych.

Biblioteka gromadzi i systematycznie rozbudowuje zbiory nie tylko poprzez zakup kolejnych pozycji wydawniczych, ale również poprzez zapewnianie coraz szerszego dostępu do baz pełnotekstowych, system wypożyczeń międzybibliotecznych, wypożyczalnię internetową. W efekcie, pracownicy i studenci mają możliwość korzystania z licznych i urozmaiconych zasobów, w tym z wydawnictw źródłowych, encyklopedii, słowników, bibliografii, a także z najnowszej literatury przedmiotu w dyscyplinie pedagogika, do której przyporządkowano kierunek, jak i do dyscyplin subsydiarnych dla kierunku np. psychologii. Literatura dostępna jest głównie w języku polskim, niektóre zgromadzone pozycje wydawnicze dostępne są w języku angielskim i in. Oprócz druków zwartych biblioteka posiada wydawnictwa ciągłe oraz zbiory specjalne, w tym także materiały audiowizualne. W skład biblioteki Jednostki wchodzi księgozbiór na stałe oddane do dyspozycji kierunku, mieszczące się w salach dydaktycznych i pracowniczych Jednostki. Cenną inicjatywą pracujących na kierunku germanistów zajmujących się literaturą i kulturą austriacką w czytelni utworzono Kolekcję Austriacką pn. *Austriaca*,

która jest udostępniana przedstawicielom nauk humanistycznych i wszystkim zainteresowanym do celów badawczych jako aparat referencyjny związany z Austrią.

Zasięg językowy i formy wydawnicze zasobów są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, obejmują piśmiennictwo zalecane w sylabusach, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, oraz prawidłową realizację zajęć.

Zasoby czytelnicze, w tym bazy pełnotekstowe, są właściwie dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością – dostępne z komputera w standardzie WCAG 2.0, oferowanym w podstawowym pakiecie biurowym, a także na miejscu w czytelni w wykorzystaniu wyposażenia niwelującego bariery dostępności, o czym już była mowa. Uczelnia w trybie doraźnym opracowuje materiały w formie elektronicznej na zamówienie nauczycieli akademickich, a także osób z niepełnosprawnością.

Zbiory dostępne są w formie tradycyjnej oraz z wykorzystaniem narzędzi informatycznych, w tym umożliwiających korzystanie ze światowych zasobów informacji naukowej. Biblioteka umożliwia korzystanie z cyfrowej wypożyczalni publikacji, zawierającej dostęp cyfrowy do pełnych tekstów książek, czasopism i innych publikacji ze wszystkich dziedzin wiedzy, znajdujących się zbiorach Biblioteki Narodowej. Zasoby ogólnodostępne obejmują również różnorodne bazy w wolnym dostępie, w tym humanistyczne, literackie, słownikowe, artystyczne i in., a także bazy licencyjne, w tym oferujące bogate zasoby przydatne do kształcenia nauczycieli i pedagogów. Biblioteka zapewnia użytkownikom dostęp do czytelni online podręczników akademickich i książek naukowych w języku polskim.

Uczelnia zapewnia studentom dostęp do wirtualnej przestrzeni współpracy oraz do specjalistycznego oprogramowania wspomagającego korzystanie z materiałów dydaktycznych i naukowych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Materiały dydaktyczne opracowane w formie elektronicznej, udostępniane są studentom w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Cyfrowa forma materiałów umożliwia korzystanie z nich również przez studentów z niepełnosprawnością.

Infrastruktura dydaktyczna Uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia, szkół i przedszkoli w zakresie praktyk zawodowych realizowanych na kierunku, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy. Pod kątem prowadzonego na kierunku przygotowania do pełnienia roli nauczyciela w systemie oświaty, większość sal kierunku wyposażonych jest w pomoce dydaktyczne, poradniki metodyczne, podręczniki oraz materiały uzupełniające służące dydaktyce szkolnej i przedszkolnej, a także w pomoce niezbędne do praktycznego przygotowania do prowadzenia działań opiekuńczo-wychowawczych z małymi dziećmi (lalki realistyczne, przewijaki, nosidła, maty i in.). Pomoce dydaktyczne są udostępniane zarówno w salach i pokojach seminaryjnych, jak i w pomieszczeniach pracy nauczycieli akademickich. W celu przygotowania studentów do prowadzenia różnorodnych form aktywności edukacyjnej w przedszkolu uczelnia dysponuje środkami dydaktycznymi takimi, jak: maty do kodowania, roboty edukacyjne, puzzle AR, kostki edukacyjne (piankowe i pluszowe), zestawy kostek do gier planszowych oraz kości opowieści, chusty animacyjne, guma sensoryczna animacyjna, zestawy gier dydaktycznych i karcianych, tangramy oraz inne pomoce wspierające rozwój logicznego myślenia i koordynacji wzrokowo-ruchowej, teatrzyk kamishibai. Pomoce te wykorzystywane są podczas zajęć z metodyki edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej, edukacji językowej, społeczno-przyrodniczej, technicznej oraz zajęć warsztatowych z zakresu twórczego myślenia i animacji dziecięcej. Do rozwijania kompetencji w zakresie diagnozowania i wspierania rozwoju językowego dzieci, uczelnia zapewnia zestaw profesjonalnych pomocy

logopedycznych, obejmujący m.in.: gry logopedyczne, loteryjki obrazkowe, lustra w salach i in. Zasoby te umożliwiają studentom zapoznanie się z nowoczesnymi metodami pracy nad rozwojem mowy i komunikacji językowej dzieci w wieku przedszkolnym. W ramach zajęć z zakresu teoretycznych podstaw edukacji muzycznej, zajęć umuzykalniających oraz warsztatów tanecznych studenci korzystają z bogatego zaplecza pomocy muzycznych i multimedialnych, w tym: instrumentów perkusyjnych, bębnów djembe, obręczy rytmiczno-ruchowych, zestawów materiałów muzycznych (książki, płyty CD) do prowadzenia zabaw i tańców dziecięcych, literatury muzycznej (drukowanej i cyfrowej), sprzętu audio (odtwarzacze CD, głośniki, mikrofony). Uczelnia dysponuje również wyposażeniem wspierającym realizację treści z zakresu wychowania fizycznego i edukacji zdrowotnej, m.in. obręczami gimnastycznymi, matami i gumami sensorycznymi, zestawami muzyki i podkładów rytmicznych do zajęć ruchowo-tanecznych. Pomoce te są wykorzystywane w zajęciach ruchowych, tanecznych, integracyjnych oraz terapeutycznych, wspierających rozwój motoryczny, emocjonalny i społeczny dzieci. W salach studenci mają dostęp do szerokiego zbioru literatury przedmiotu oraz materiałów metodycznych - podręczników i przewodników metodycznych dla nauczycieli, podręczników studenckich. Część wyposażenia ma charakter przenośny, co umożliwia jego wykorzystanie w różnych przestrzeniach dydaktycznych i w trakcie zajęć praktycznych w placówkach oświatowych. Zgromadzone i systematycznie uzupełniane wyposażenie dydaktyczne umożliwia studentom nabywanie praktycznych kompetencji zawodowych w realistycznych warunkach edukacyjnych. Zaplecze techniczne i pomoce dydaktyczne odpowiadają wymaganiom nowoczesnej edukacji wczesnoszkolnej oraz zapewniają możliwość realizacji zintegrowanych działań opiekuńczych, wychowawczych i dydaktycznych z dziećmi w wieku przedszkolnym. Dodatkowo, w przypadku zajęć z zakresu metodyki wychowania fizycznego, metodyki edukacji zdrowotnej studenci korzystają z zaplecza Akademickiego Centrum Sportu oraz Monoprofilowego Centrum Symulacji Medycznej. W salach dydaktycznych szeroko eksponuje się materiały drukowane wielkoformatowe np. tablice dydaktyczne, tablice z systemem nutowym, pomoce do edukacji zdrowotnej, a także publikacje – teksty źródłowe, opracowania naukowe, czasopisma z zakresu dyscypliny, do której przyporządkowano kierunek. Wyposażenie i pomoce dydaktyczne dostosowane są do wieku uczniów I etapu edukacyjnego oraz przedszkola oraz specyfiki pracy z dziećmi, udostępniane w liczbie właściwej dla liczby studentów w grupie ćwiczeniowej. Dobór pomocy jest prawidłowy, a ich różnorodność zapewnia bardzo dobre przygotowanie do pełnienia roli nauczyciela. Warto odnotować, że Jednostka szeroko eksponuje w salach dydaktycznych i na korytarzach prace plastyczne, pomoce dydaktyczne, opracowania przygotowane przez studentów, które powstają w wyniku realizacji zajęć o nachyleniu praktycznym. Mogą stanowić inspirację dla innych studentów w pracy zawodowej nauczyciela. W efekcie, w spójny sposób zapewnia się studentom warunki symulowane placówki przedszkolnej, szkoły podstawowej, klasy szkolnej/ sali przedszkolnej oraz miejsce do wykonywania zadań samodzielnie i obserwowania innych studentów, umożliwiając zanurzenie w środowisku przyszłej pracy i motywując studentów do podejmowania kreatywnych działań zawodowych w przyszłości.

Przyjęte w Uczelni procedury jakościowe przewidują ocenę infrastruktury dydaktycznej, w tym biblioteki i jej zasobów, a także infrastruktury używanej w kształceniu z wykorzystywaniem metod i technik kształcenia na odległość. Pracownicy biblioteki, w ramach swoich obowiązków, systematycznie dbają o aktualizację księgozbioru współpracując w tym zakresie z władzami kierunku oraz nauczycielami akademickimi. Obserwują również rynek wydawniczy w celu aktualizacji księgozbioru i przekazują informacje o nowościach nauczycielom akademickim. Stosowane rozwiązania jakościowe są wystarczająco skuteczne – zasoby kierunku są regularnie uzupełniane i rozwijane, a dostęp do literatury zwiększa się zarówno w formie tradycyjnej, jak i cyfrowej. Przeglądy wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, specjalistycznego oprogramowania, w

szczegółności w kontekście ich sprawności, dostępności, nowoczesności, aktualności oraz dostosowania do potrzeb nauczania i uczenia się, liczby studentów i potrzeb osób z niepełnosprawnością, prowadzone są systematycznie i kompleksowo, a jakościowe działania Uczelni są wystarczające i efektywne. W przeglądy są angażowane władze kierunku i nauczyciele akademicy. Prowadzący zajęcia nauczyciele również samodzielnie, z własnej inicjatywy weryfikują zasoby dotyczące prowadzonych zajęć i na bieżąco zgłaszają potrzeby dotyczące infrastruktury, jej funkcjonowania, potrzeby udoskonalenia, informują bibliotekę na temat literatury niezbędnej do realizacji zajęć, w szczególności tego, który wykorzystywany jest w przygotowaniu prac magisterskich.

Przedstawiciele studentów są formalnie angażowani do przeglądów jakościowych infrastruktury poprzez udział przedstawicieli w komisjach jakościowych. Badania ankietowe studentów dostarczają dodatkowych opinii na temat funkcjonalności, dostępności, nowoczesności bazy dydaktycznej i wyposażenia udostępnianych kierunkowi. Studenci mają również możliwość składania zamówień nowych pozycji bibliotecznych, które, co do zasady, są w większości realizowane. Ewaluacja systemowa infrastruktury i wyposażenia pod kątem potrzeb realizacji programu studiów, dostosowania zasobów bibliotecznych jest prowadzona w sposób efektywny, o czym świadczy zdiagnozowany stan, różnorodność, adekwatność do kształcenia nauczycieli na wskazanym etapie edukacyjnym oraz aktualność infrastruktury kierunku potwierdzono podczas wizytacji. Analogiczne uwagi dotyczą infrastruktury i wyposażenia, a także oprogramowania, wykorzystywanych do realizacji zajęć w formule kształcenia na odległość.

System zapewnienia jakości infrastruktury dla kierunku działa poprawnie. Rozwój i doskonalenie infrastruktury to proces ciągły, podporządkowany potrzebom kształcenia na kierunku. Prace prowadzone przez Uczelnię w tym zakresie są dobrej jakości i wspomagają osiągnięcie efektów uczenia się oraz realizację treści kształcenia na kierunku. Wyniki okresowych przeglądów infrastruktury i wyposażenia są wykorzystywane do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych, a system zapewnienia jakości infrastruktury dla kierunku działa prawidłowo, gdyż Uczelnia systematycznie diagnozuje i niweluje nieprawidłowości, co skutkuje właściwymi działaniami doskonalącymi i naprawczymi.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów

uczenia się, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regulami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Sformułowane poniżej rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełnienia kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się zorganizowanie na każdej kondygnacji budynku Jednostki sanitariatów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w szczególności poruszających się na wózku.
2. Rekomenduje się zorganizowanie i oznakowanie w każdej sali dydaktycznej miejsca dla osoby z niepełnosprawnością poruszającej się na wózku.

Zalecenia

brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Kierunek posiada szerokie grono interesariuszy zewnętrznych, którzy współpracują z Uczelnią w zakresie konstruowania programu studiów, jego realizacji oraz doskonalenia. Kluczowi interesariusze bezpośrednio lub pośrednio związani są z systemem oświaty. To placówki zatrudniające nauczycieli nauczania wczesnoszkolnego i przedszkola – szkoły podstawowe i przedszkola, których wśród interesariuszy jest najwięcej, co Uczelnia trafnie argumentuje faktem, iż absolwent kierunku otrzymuje kwalifikacje do nauczania w tych placówkach po ukończeniu studiów. Kolejne typy współpracujących organizacji to centra doradcze i szkoleniowe dla nauczycieli, których celem jest wspieranie i doskonalenie nauczycieli poprzez doradztwo metodyczne, organizację szkoleń oraz pomoc w

tworzeniu i wdrażaniu programów nauczania, a także wspomaganie rozwoju umiejętności metodycznych nauczycieli, motywowanie ich do innowacyjnych działań i pomaganie w badaniu efektywności procesów dydaktyczno-wychowawczych. Druga grupa to organizacje, firmy, fundacje, które, choć nie pełnią roli praktykodawców, wspierają kierunek poprzez udostępnianie nowoczesnych metod dydaktycznych, specjalistycznych narzędzi edukacyjnych oraz inspirujących zakresów tematycznych wzbogacających przygotowanie studentów do pracy z dziećmi. Wspierają w ten sposób przygotowanie studentów do prowadzenia kreatywnych, angażujących i zgodnych z aktualnymi trendami zajęć z dziećmi. Dla przykładu, Centrum Edukacji Kosmos jest cennym interesariuszem zewnętrznym kierunku, ponieważ posiada szerokie i wieloletnie doświadczenie w rozwijaniu kompetencji STEM/STEAM u dzieci, oferuje wysokiej jakości edukację pozaformalną, umożliwia realizację projektów studenckich oraz dostarcza nowoczesnych narzędzi dydaktycznych. Równie wartościowy partner to ogólnopolska Sieć Zagród Edukacyjnych, która czerpiąc przykłady ze swojej pracy w edukacji, a jednocześnie dzięki doświadczeniu w edukacji przyrodniczej, środowiskowej i kulturowej, dostarcza inspiracji metodycznych i udostępnia materiały tematyczne wspierające kształtowanie kompetencji poznawczych, społecznych i środowiskowych dzieci. Wśród interesariuszy znajdują się również lokalne jednostki samorządowe. Grupa interesariuszy jest urozmaicona, odzwierciedla specyfikę kierunku we właściwym zakresie merytorycznym oraz proporcjach, uwzględnia podmioty i placówki, do których absolwent zyskuje przygotowanie i kwalifikacje oraz te, w których może zostać zatrudniony dzięki kompetencjom, jakie zyskał w wyniku realizacji programu studiów. Dobór interesariuszy jest więc zgodny z koncepcją i celami kształcenia oraz wynikającymi z nich obszarami działalności zawodowej i zawodowego rynku pracy właściwymi dla kierunku. Z interesariuszami Uczelnia prowadzi współpracę w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu, co potwierdzono podczas wizytacji i uwzględniono w ocenie w kryterium 1 raportu. Współpracujący pracodawcy posiadają wiedzę na temat aktualnie realizowanego programu studiów oraz znają specyfikę kierunku regulowanego standardem. Mają świadomość narzuconych przez standard ograniczeń, lecz pomimo to aktywnie wspierają obszary, na które mogą mieć wpływ np. organizację praktyk zawodowych, rozwój poszczególnych typów zajęć, dobór metod kształcenia i treści. Doradzają w ramach poszerzenia komponentu kompetencji miękkich absolwenta, zwracają uwagę na możliwość realizacji wdrożeniowych prac dyplomowych jako rozwiązania systemowego, formułują opinie i uwagi do programu studiów, do konkretnych zajęć i grup zajęć, w szczególności tych, które bezpośrednio powiązane są z reprezentowaną przez nich sferą działalności zawodowej. Podczas wizytacji potwierdzono ich stały i systematyczny udział w dyskusjach nad programem Interesariusze, jednak, biorą udział w tych pracach w sposób nie w pełni sformalizowany. Wprawdzie łączą ich z Uczelnią bezterminowe umowy o współpracy w zakresie opiniowania, doskonalenia i rozwoju programu studiów na kierunku, ale nie są oni stałymi członkami uczelnianych zespołów ewaluujących i doskonalących program. Umocnienie ich relacji z Uczelnią w taki sposób umożliwi systematyczne wykorzystanie ich doświadczenia, zwiększy przejrzystość procesu opiniowania oraz wzmocni ciągłość i jakość merytorycznych konsultacji dotyczących programu.

Współpraca na kierunku z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami jest prowadzona systematycznie, ma charakter stały i przybiera różnicowane formy, adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów oraz osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Zasadnicza forma współpracy z interesariuszami, poza opisanymi już wcześniej – opiniowaniem, konsultowaniem i doskonaleniem programu studiów, to organizacja i realizacja praktyk zawodowych, która jest najbardziej intensywną z form, gdyż ma ilościowo najwyższy wymiar i

częstotliwość z uwagi na wielosemestralny program praktyk oraz wymogi dotyczące miejsc praktyk określone standardem, jakościowo, zaś, stanowi istotny, obligatoryjny element programu studiów, również gwarantowany standardem. W celu ich realizacji Uczelnia zawarła i w dalszym ciągu zwiększa liczbę długoterminowych porozumień ze szkołami podstawowymi oraz placówkami przedszkolnymi zlokalizowanymi głównie w mieście i regionie w celu realizacji przez studentów kierunku praktyk śródrocznych i ciągłych oraz psychologiczno-pedagogicznych. Niektóre z powstających na kierunku prac dyplomowych powiązane są z praktykami, jakie są realizowane. Studenci wykorzystują w tych pracach informacje, wiedzę i doświadczenia zyskane podczas realizacji praktyk w szkołach i przedszkolach współpracujących z Uczelnią w ramach podpisanych umów. Nie jest to jednak rozwiązanie stałe i systemowe. Współpraca z interesariuszami prowadzona jest również w postaci wizyt studyjnych, bezpośrednich spotkań i konsultacji z pracodawcami w celu szkoleniowym, konsultacyjnym, rozwijania kompetencji, współorganizowania eventów i innych inicjatyw lokalnych, wdrażania projektów, konferencji naukowych, a także realizacji badań przez studentów oraz kadre kierunku. Najlepsze przykłady takiej działalności to organizacja imprezy promującej sport dla dzieci przedszkoli i szkół (klas 1-3) pn. *Igrzyska Zdrowia*, podczas których studenci kierunku pełnili rolę opiekunów grup dzieci, organizując im zabawę i udział w konkurencjach sportowych, wspierali pracę instruktorów przy stacjach sportowych i edukacyjnych. Kolejny przykład to udział studentów i kadry w innowacyjnych zajęciach warsztatowych z programowania dla dzieci organizowanych przez Centrum Edukacji KOSMOS, co umożliwiło studentom poznanie nowoczesnych metod pracy, obserwowanie procesów kształtujących kreatywność i ciekawość poznawczą najmłodszych. Poznali wówczas również metody pracy instruktorów prowadzących w całej Polsce zajęcia aktywizujące przedszkolaków. We współpracy z tym samym interesariuszem corocznie współorganizują *Victoriadę*, duże wydarzenie edukacyjne, które jest dla nich sprawdzianem umiejętności zawodowych. Pod opieką nauczyciela akademickiego studenci przygotowują i prowadzą na tej imprezie gry ruchowe, stacje sportowe, strefę zdrowego żywienia, pracując bezpośrednio z dziećmi w dynamicznych, realistycznych warunkach. Z kolei, w ramach zajęć dydaktycznych zakresu podstaw edukacji społeczno-przyrodniczej, studenci uczestniczyli w ekopatrolu z udziałem dzieci, wychowanków współpracującego z Uczelnią przedszkola prowadzonego przez Zgromadzenie Sióstr Antonianek. Kolejny przykład, intensywna i wieloaspektowa współpraca z regionalnym ośrodkiem doskonalenia nauczycieli, to nie tylko konferencje naukowe i metodyczne, ale również współtworzenie programów szkoleniowych, prowadzenie badań edukacyjnych, organizacja staży metodycznych i wdrażanie innowacyjnych rozwiązań pedagogicznych. Przy okazji współpracy z interesariuszami, warto również zaznaczyć aktywność kierunku w ramach Sojuszu Uniwersytetów Europejskich *COLOURS*, którego Uczelnia jest pełnym partnerem. Studenci i pracownicy kierunku aktywnie wspierają organizację i promocję działań upowszechniających różnorodność i integrację np. organizując warsztaty w przedszkolach w Częstochowie. W ramach współpracy z jednostką samorządu terytorialnego, Miastem Częstochowa, studenci i kadra przygotowali i przeprowadzili zajęcia dla dzieci z wykorzystaniem metod i technik arteterapii. Organizując i przeprowadzając wspólne działania i angażując studentów oraz kadre kierunku, interesariusze umożliwiają studentom z jednej strony dalszy rozwój i doskonalenie efektów uczenia się osiągniętych w ramach realizowanego programu studiów, z drugiej, stanowią pole do refleksji nad warsztatem pracy pedagoga wczesnoszkolnego i przedszkolnego. Podczas wizytacji potwierdzono szeroką i owocną współpracę z interesariuszami adekwatną do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się.

Za monitorowanie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym również praktyk zawodowych, odpowiedzialny jest zespół powołany w wyniku funkcjonowania ogólnouczelnianego systemu zapewniania jakości, zajmujący się ewaluacją i doskonaleniem jakości kształcenia na ocenianym kierunku. Wyniki prowadzonych przez zespół analiz przekazywane są władzom dziekańskim. W ramach prac zespołu monitorowane są efekty uczenia się określone dla praktyk i ich weryfikacja, a także dobór współpracujących z kierunkiem interesariuszy, formy współpracy oraz ich efektywność. Pod uwagę brane są również oczekiwania rynku pracy, wyniki analizy losów absolwentów oraz opinie interesariuszy i studentów. Przeglądy mają charakter rozwiązania systemowego i odnoszą się w jasny sposób do wszystkich istotnych kryteriów oceny współpracy. Przedstawiciele studentów, co do zasady, biorą udział w pracach zespołu do spraw jakości dla kierunku, co jest podejściem właściwym. Dodatkowo, mają możliwość zgłaszania uwag dotyczących współpracy z otoczeniem, w tym realizacji praktyk w badaniach ankietowych, cyklicznych rocznych poświęconych jakości kształcenia oraz specyficznych, dotyczących jedynie praktyk, przeprowadzonych po każdym etapie realizacji praktyki, gdzie oceniają zarówno miejsce praktyki, jak i jakość odbytych praktyk.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom z udziałem studentów. Wyniki przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Sformułowane poniżej rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień nie mają wpływu na ogólną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się opracowanie i wdrożenie sformalizowanego modelu współpracy, obejmującego stały udział wybranych, kluczowych dla kierunku interesariuszy w pracach nad programem studiów, ich udział w radzie interesariuszy kierunku lub innym zespole, utworzonym przez Uczelnię.

2. Rekomenduje się wypracowanie z interesariuszami trybu i formy systemowej współpracy dotyczącej opracowywania prac dyplomowych o charakterze wdrożeniowym, nawiązujących do rzeczywistych problemów konkretnych placówek edukacyjnych.

Zalecenia

brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna odbywa się na wielu płaszczyznach, w tym poprzez kształcenie językowe, wspieranie międzynarodowej mobilności stacjonarnej i wirtualnej, oraz realizację przedsięwzięć naukowych przez nauczycieli akademickich we współpracy z zagranicznymi ośrodkami naukowymi.

Kształcenie w zakresie języka obcego (angielskiego, niemieckiego lub francuskiego) rozwija kompetencje studentów na poziomie B2+ ESOKJ, co jest potwierdzone standaryzowanym egzaminem. Zapewnione jest również kształcenie w zakresie specjalistycznego języka obcego, realizowane nie tylko w ramach lektoratów, ale również w czasie zajęć obieralnych, np. *basics of pedagogy* oraz *introduction to education*.

Istotnym elementem umiędzynarodowienia procesu kształcenia są rozwiązania dydaktyczne opracowywane w ramach projektów międzynarodowych i wdrażane do programu studiów na kierunku. Przykładem takiej inicjatywy jest projekt "Postrzeganie przez dzieci świata pracy i zawodów jako obszar edukacji wczesnoszkolnej", który polegał na opracowaniu, przetestowaniu i wdrożeniu specyficznego programu kwalifikacyjnego w zakresie preorientacji zawodowej. Innym działaniem służącym umiędzynarodowieniu w domu są wykłady gościnne wykładowców z uczelni zagranicznych, m.in. z Czech, Słowacji i Ukrainy.

Pracownicy kierunku mogą podnosić swoje kompetencje językowe uczestnicząc w kursach organizowanych na terenie Uczelni. Są to np. kursy języka angielskiego dla pracowników dydaktycznych lub dedykowane kursy komercyjne.

W ramach programu Erasmus+ mobilność na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna może być realizowana poprzez rzeczywistą wymianę z uczelniami zagranicznymi w, m.in., Słowacji, Czechach, Hiszpanii i Turcji. Z oferty tej korzystają przede wszystkim nauczyciele akademicy, którzy zdobyte doświadczenia przekazują studentom w trakcie zajęć, np. metodyk szczegółowych i seminariów dyplomowych. Na kierunku goszczą również regularnie studenci zagraniczni, między innymi z Hiszpanii i Ukrainy, których obecność niewątpliwie sprzyja umiędzynarodowieniu.

Studenci pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej w ograniczonym zakresie korzystają z mobilności rzeczywistych, czerpiąc korzyści z umiędzynarodowienia w domu, w tym w ramach przynależności Uczelni do sojuszu uniwersytetów europejskich COLOURS. Jest to uzasadnione specyfiką kształcenia na

kierunku, ale nie znajduje odzwierciedlenia na poziomie mechanizmów uznawania efektów uczenia się uzyskanych w międzynarodowej instytucji partnerskiej.

Jednym z działań monitorujących umiędzynarodowienie procesu kształcenia na Uczelni jest coroczne przygotowywanie sprawozdań, z którymi zapoznaje się Kierunkowy zespół ds. jakości kształcenia. Na ich podstawie podejmowane są kolejne działania mające na celu promocję współpracy międzynarodowej, których celem jest zwiększanie zainteresowania studentów i nauczycieli akademickich do podejmowania mobilności zagranicznych. Organizowane są również spotkania informacyjne na temat korzyści wynikających z mobilności.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicy są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Sformułowana poniżej rekomendacja dotycząca zdiagnozowanego uchybienia nie ma wpływu na pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się uwzględnienie specyfiki kształcenia na kierunku objętym standardem na poziomie mechanizmów uznawania efektów uczenia się uzyskanych w międzynarodowej instytucji partnerskiej

Zalecenia

brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie studentów pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej prowadzone jest systematycznie, ma charakter stały i kompleksowy oraz przybiera zróżnicowane formy. System wsparcia uwzględnia umiarkowane wykorzystywanie współczesnej technologii. Możliwości oferowane studentom są adekwatne do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów oraz osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a także przygotowania ich do wejścia na rynek pracy.

Aby wspierać studentów w sprawach organizacyjnych związanych ze studiowaniem, strukturą i sposobem funkcjonowania uczelni (w tym w przestrzeni wirtualnej), na I roku wprowadzono przedmiot *metody uczenia się i studiowania*. Natomiast w kolejnych semestrach możliwe jest wzięcie udziału w tutoringu, organizowanym w ramach przedmiotów swobodnego wyboru.

W zakresie wsparcia merytorycznego większość prowadzących przekazuje studentom materiały dydaktyczne do zajęć takie jak prezentacje lub skany części wymaganej literatury. Ponadto Studium Naukowe Języków Obcych udostępnia kurs wyrównawczy, wspierający rozwój umiejętności językowych.

Studenci kierunku na każdym roku mogą korzystać z pomocy opiekuna roku, z którym zapoznają się na spotkaniu na początkowym etapie studiów. Na wydziale powołany jest również dedykowany kierunkowi koordynator oraz opiekunowie, wspierający prawidłowy przebieg praktyk zawodowych. W przypadku problemów z korzystaniem z infrastruktury informatycznej osoby studiujące mogą liczyć na pomoc zarówno ze strony pracowników dziekanatu, jak i uczelnianych informatyków.

Uniwersytet Jana Długosza wspiera studentów ze szczególnymi osiągnięciami poprzez możliwość przyznawania indywidualnej organizacji studiów. Oprócz możliwości udziału w różnorodnych konkursach i zawodach, corocznie organizowany jest na wydziale konkurs PRIMUS IN FACULTATE, gdzie brane są pod uwagę działalność naukowa, sportowa, artystyczna i społeczna studentów. W komisji konkursowej ostatniej kategorii bierze udział także przedstawiciel samorządu studenckiego. Wyróżnieni studenci konkurują następnie o ogólnouczelniany tytuł PRIMUS IN UNIVERSITAE. Ponadto prowadzący starają się angażować studentów w działania naukowe, w tym do publikacji swoich prac w formie artykułów w Czasopiśmie Młodych Naukowców. Osoby zainteresowane działalnością naukową, wykazujące się odpowiednimi wynikami, mogą także wnioskować o indywidualizację programu studiów.

Wsparcie studentów uwzględnia ustawowo wymagany system pomocy materialnej, zapewniając dostęp do stypendiów socjalnych, stypendiów dla osób z niepełnosprawnościami oraz zapomóg w celu wyrównywania szans edukacyjnych. Ponadto osoby z wybitnymi osiągnięciami mają możliwość wnioskowania o stypendium Rektora na podstawie przyjętych kryteriów, uwzględniających przelicznik średniej ocen oraz punkty za działalność sportową, artystyczną lub naukową. Regulamin świadczeń uwzględnia informacje dotyczące harmonogramu, trybu powoływania i składu komisji, dokumentacji dołączanej do wniosku, możliwej wysokości świadczeń, szczegółowe kryteria i inne związane z procedurą wnioskowania o pomoc materialną. Wnioskodawcy wnoszący o przyznanie powyższych świadczeń mają zapewnioną możliwość złożenia odwołania od podjętej w ich sprawie decyzji do odrębnej Komisji Odwoławczej. Ponadto Uczelnia zapewnia studentom możliwość zakwaterowania w domu studenckim. Miejsca przyznawane są na podstawie listy rankingowej, do której szczegółowe

kryteria określono w załączniku do regulaminu. Wnioski składane są papierowo w odpowiedniej jednostce administracyjnej, po uprzedniej internetowej rezerwacji miejsca w kolejce. Jednocześnie przyjęta forma ogłaszania list osób nagrodzonych budzi zastrzeżenia dotyczące przejrzystości procedury, gdyż nie wskazuje liczby uznanych punktów, w tym osób, które stypendium nie uzyskały, co utrudnia działania odwoławcze.

W uczelni rozwijany jest Zespół Wsparcia Psychologicznego, funkcjonujący w ramach Uniwersyteckiego Centrum Wsparcia. Studentom udostępniony został mailowy oraz telefoniczny kontakt do pracowników, dzięki któremu umożliwia się umówienie wizyty na konsultacje psychologiczne, w tym konsultacje kryzysowe. Dodatkowo w budynku wydziału wydzielono pokój wyciszeń, z którego mogą skorzystać studenci z niepełnosprawnościami lub innymi szczególnymi potrzebami zdrowotnymi oraz osoby z małymi dziećmi lub w trudnej sytuacji.

Studenci pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej mogą liczyć na wsparcie rozmaitych form aktywności. Na wydziale funkcjonuje wiele kół, a z zainteresowaniami studiujących oceniany kierunek szczególnie związane są Koło Naukowe Myśli Pedagogicznej oraz Studenckie Koło Naukowe Terapeutów. Osoby chętne rozwijać działalność organizacyjną i zawodową mają możliwość włączenia się w prace podczas dni otwartych i zajęć dla dzieci prowadzonych przez uczelnię lub podmioty z nią współpracujące (np. Igrzyska dla Zdrowia, projekty dydaktyczne w Zagrodach Edukacyjnych). W zakresie aktywności artystycznych możliwe jest dołączenie do akademickiego chóru lub skorzystanie z oferty działań Uniwersyteckiego Centrum Kultury, Sztuki i Nauki. Natomiast osoby chętne rozwijać umiejętności sportowe mają możliwość dołączenia do sekcji Akademickiego Związku Sportowego Uczelni.

Zarówno wydziałowa, jak i uczelniana oferta wsparcia jest stale rozwijana ze względu na zróżnicowane, zmieniające się potrzeby różnych grup studentów. Wśród jednostek Uczelni zajmują się nią Centrum Dostępności i Projektowania Uniwersalnego oraz wspomniane wyżej Uniwersyteckie Centrum Wsparcia, w ramach którego wyróżnione zostały Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami, Zespół Wsparcia Psychologicznego oraz Zespół ds. Równości i Przeciwdziałania Dyskryminacji. Ich pracownicy podejmują zróżnicowane inicjatywy, w tym przeprowadzają szkolenia oraz warsztaty dotyczące współpracy ze studentami ze szczególnymi potrzebami. Dodatkowo osoby z zaburzeniami utrudniającymi studiowanie mogą skorzystać z możliwości adaptacji materiałów edukacyjnych i sposobu przeprowadzania egzaminów, indywidualnej organizacji studiów, wypożyczenia specjalistycznego sprzętu, skorzystania z dedykowanego kursu językowego oraz pomocy asystenta dydaktycznego.

Kolejne działania dotyczą studentów-cudzoziemców, którym dedykowane są wsparcie administracyjne, językowe i materialne. Uczelniane Welcome Center organizuje spotkania z przyjeżdżającymi i wydarzenie integracyjne Erasmus Day. Dodatkowo zapewnia wsparcie opiekuna, a także w sprawach administracyjnych, w tym związane z tłumaczeniem uniwersyteckich dokumentów. Ponadto możliwe jest korzystanie z uczelnianych świadczeń pomocy materialnej oraz uczestniczenie w kursie języka polskiego.

Ponadto wydział dostosowuje godziny konsultacji prowadzących, pracy dziekanatu oraz biblioteki tak, by mogli z nich skorzystać studiujący zarówno w trybie stacjonarnym, jak i niestacjonarnym. Z kolei osoby poszukujące zatrudnienia mogą korzystać z materiałów pomocniczych Biura Karier oraz udostępnianych przezeń ofert pracy. Co więcej swoje zapotrzebowanie zgłaszają szkoły i przedszkola bezpośrednio do prodziekan, które następnie udostępniane są studentom drogą elektroniczną.

Poprzez swoją stronę internetową wydział przekazuje ogólnodostępne wzory podań dotyczące, między innymi, zmiany kierunku, powtarzania semestru lub roku, zaliczeń, uznania efektów uczenia się lub innych dostosowań. Na mocy odpowiednich regulaminów studentom zapewnia się dwuinstancyjność rozpatrywania wniosków w sprawach organizacyjnych i materialnych, jednak wyłącznie pierwsze z nich możliwe są do zgłoszenia drogą elektroniczną. Pozostałe prośby lub skargi studenci mogą przekazywać bezpośrednio opiekunowi, który odpowiada za nadzór toku studiów, pracownikom dziekanatu lub prodziekanowi ds. studenckich.

Studenci zapoznawani są z uniwersyteckimi procedurami dotyczącymi bezpieczeństwa i przeciwdziałania dyskryminacji podczas zajęć wprowadzających do studiowania. W ramach podejmowanych w tym zakresie działań zapewniane są dostęp do ubezpieczeń NNW oraz dyżury Uczelnianego Koordynatora ds. Równości Płci (3 razy w tygodniu) oraz przeprowadzane są warsztaty na temat edukacji równościowej. Natomiast w odniesieniu do funkcjonujących procedur i standardów w Uniwersytecie ustanowiono politykę antymobbingową i antydyskryminacyjną oraz plan równości płci.

Kadra wspierająca proces nauczania, jak i prowadzący zajęcia na pedagogice przedszkolnej i wczesnoszkolnej, mogą korzystać ze wsparcia Uniwersyteckiego Centrum Wsparcia oraz uzupełniać swoje kompetencje techniczne i dotyczące współpracy ze studentami ze szczególnymi potrzebami poprzez udział w dodatkowych szkoleniach i warsztatach. Wydziałowi informatycy udzielają wsparcia związanego z obsługą uczelnianych platform. Pedagodzy dostępni są dla studentów podczas konsultacji 2 razy w tygodniu oraz w wybranych terminach w czasie zjazdów studentów niestacjonarnych. Dodatkowo, aby móc korzystać z portalu wspierającego kształcenie na odległość, prowadzący mają obowiązek ukończenia odpowiedniego kursu e-learningowego.

Uczelnia wspiera materialnie i pozamaterialnie organizacje studenckie, w tym działalność samorządu studentów. Władze wydziału zapewniają wsparcie finansowe i organizacyjne zróżnicowanym inicjatywom studenckim. Reprezentanci samorządu biorą czynny udział w spotkaniach różnorodnych zespołów i gremiów uczelnianych; opiniują najważniejsze decyzje ich dotyczące, w tym związane z programem studiów i sprawami stypendialnymi. Studenci aktywni w strukturach samorządowych mogą wnioskować o wsparcie organizacyjne (IOS) oraz otrzymują symboliczne, dodatkowe punkty podczas wnioskowania o miejsce w domu studenckim. Na wydziale reprezentanci studentów uczestniczą w spotkaniach między innymi wydziałowego zespołu zapewniania jakości kształcenia oraz kapituły konkursowej PRIMUS IN FACULTATE, a na własny wniosek, włączani są w prace komisji stypendialnej.

W celu zbierania opinii studentów na temat funkcjonowania uczelni, wydziału i kierunku oraz związanych z nimi dostosowań i oferty wsparcia, wydziałowa rada samorządu organizuje spotkania ze studentami. Przedstawiane w ten sposób wnioski i propozycje zmian przekazywane są następnie do władz. O skuteczności tego rozwiązania świadczy na przykład zorganizowanie hospitacji interwencyjnej w celu weryfikacji potrzeb zmiany obsady zajęć oraz stworzenie wydziałowej Strefy Studenta.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Sformułowane poniżej rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień nie mają wpływu na ogólną ocenę spełnienia kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się podjęcie działań zapewniających powszechny dostęp do materiałów dydaktycznych ze wszystkich zajęć prowadzonych na kierunku.
2. Rekomenduje się podjęcie działań zwiększających transparentność informacji dotyczących wyników postępowania stypendialnego.
3. Rekomenduje się podjęcie działań umożliwiających zdalne składanie wszystkich wniosków i pism administracyjnych.

Zalecenia

brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Uniwersytet Jana Długosza zapewnia publiczny dostęp do informacji dotyczących funkcjonowania i organizacji ocenianego kierunku oraz procesów wspierających proces kształcenia. Informacje przedstawione w Biuletynie Informacji Publicznej oraz systemie RAD-on są aktualne i spójne ze stanem zastanym. Zarówno strona wydziałowa, jak i uniwersytecka umożliwiają dostosowanie do potrzeb osób

z dysfunkcjami wzroku oraz tłumaczenie wybranych treści na język migowy, co częściowo odpowiada założeniom dostępności cyfrowej. Częściowa ocena dostępności dotyczy również strony BIP, która pozwala wyłącznie na korzystanie ze skrótów klawiszowych i zmianę kontrastu. Wyłącznie strona główna Uniwersytetu umożliwi w znacznym stopniu jej tłumaczenie na język angielski. Aby zapoznać się z dokumentami, takimi jak Regulamin studiów lub Regulamin świadczeń, osoba nie posługująca się biegle językiem polskim, musi udać się do Welcome Center lub dziekanatu w celu uzyskania ich przetłumaczonych wersji.

Strony internetowe zaprojektowane są w większości w sposób intuicyjny. Nieznaczne trudności dotyczą planów zajęć, których hiperłącza przekierowują do nie zawsze przejrzystego systemu obsługi studiów, oraz funkcjonowania BIP, w szczególności możliwości wyszukiwania dokumentów w biuletynie informacji publicznej. Część nazw dokumentów, w szczególności podejmowanych uchwał i zarządzeń, ma charakter skrótowy, zawierający ich numer, co utrudnia ich szybkie odnalezienie.

Informacje dostępne na portalach Uczelni dotyczą celu kształcenia, sylwetki absolwenta, zakładanych kompetencji od kandydatów, kryteriów i warunków przyjęcia na studia oraz terminarza procesu przyjęć na studia. Na stronie BIP dostępne są programy studiów wraz z efektami uczenia się oraz plany studiów, uchwalane corocznie do 6 lat wstecz, a informacje dotyczące ich realizacji uzupełnia się za pośrednictwem uniwersyteckiego systemu obsługi studiów. Wydział udostępnia także na swojej stronie zasady dotyczące procedury dyplomowania. Ponadto szerokie grono odbiorców ma możliwość zapoznania się z informacjami na temat: funkcjonujących możliwości wspierania pracowników, doktorantów i studentów, podejmowanych inicjatyw, systemu wsparcia materialnego, jednostek administracyjnych, wzorów podań i innych istotnych dokumentów.

Na ocenianym kierunku część działań dydaktycznych odbywa się za pośrednictwem narzędzi technologicznych a informacje dotyczące wykorzystywanych portali i technik są ogólnodostępne.

Portale internetowe uczelni są regularnie monitorowane i aktualizowane. Uczelnia umożliwia zgłaszanie uwag przez wszystkie grupy interesariuszy.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Sformułowane poniżej rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień nie mają wpływu na ogólną ocenę spełnienia kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się pełniejsze dostosowanie informacji o studiach do ustawowych wymagań dostępności cyfrowej.
2. Rekomenduje się ujednoczenie informacji udostępnianej w różnych miejscach.
3. Rekomenduje się uporządkowanie udostępnianej dokumentacji i umożliwienie jej systemowego wyszukiwania w sposób niewymagający znajomości numeracji podejmowanych uchwał i zarządzeń.
4. Rekomenduje się weryfikację funkcjonowania zakładek, linków i hiperłączy na stronach internetowych uczelni.

Zalecenia

brak

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

W Uczelni zostały formalnie przyjęte i są stosowane procedury projektowania, zatwierdzania i zmiany programów studiów oraz procedury ich oceny, oparte na wynikach analizy wiarygodnych danych i informacji, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia. W ocenie programu studiów uczestniczą nauczyciele akademicy, studenci i interesariusze zewnętrzni.

Kompetencje i zakresy odpowiedzialności osób i zespołów odpowiadających za jakość kształcenia zostały określone w sposób przejrzysty. Na poziomie Uczelni za nadzór nad jakością kształcenia odpowiada rektor, wspierany przez uczelnianą radę ds. jakości kształcenia. Na poziomie wydziału - dziekan, wspierany przez kierunkowe komisje ds. jakości kształcenia.

Struktura systemu zapewniania jakości na poziomie wydziału jest czytelna i obejmuje zespoły dedykowane konkretnym elementom programu studiów i jego realizacji, np.: efektom uczenia się, treściom programowym, praktykom i pracom dyplomowym.

W ramach przeglądu programu studiów dokonuje się oceny: systemu ECTS, zgodności efektów uczenia się z ogólnymi i szczegółowymi efektami uczenia się określonymi w standardzie, wymiaru godzin dla zajęć i grup zajęć, sekwencji zajęć i zgodności treści programowych z zakładanymi efektami uczenia się, jak i aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscypliny, do której kierunek jest przyporządkowany. Weryfikuje się i opiniuje zgodność form zajęć i metod dydaktycznych z zakładanymi

efektami uczenia się. Dokonywana jest również ocena praktyk zawodowych. Z przeglądem programu zintegrowany jest przegląd sylabusów, który uwzględnia ocenę zawartych w nich informacji: treści programowych, w tym ich aktualności i spójności z efektami uczenia się, wskazywanych metod dydaktycznych, wymiaru zajęć i przypisanych punktów ECTS. Zdiagnozowane w kryteriach 1 i 2 nieprawidłowości w zakresie, m.in., uwzględnienia w programie studiów wszystkich ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się określonych w standardzie, zgodności treści programowych z efektami uczenia się i wymiaru zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, świadczą o niepełnej skuteczności istniejących procedur.

Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia przewiduje procedurę monitorowania i weryfikacji osiąganych przez studentów efektów uczenia się oraz procedurę weryfikacji jakości prac dyplomowych. Procedury przewidują analizę wyników uzyskiwanych przez studentów w sesji egzaminacyjnej oraz monitoring spełnienia standardów określonych dla prac dyplomowych, osiągania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych na poziomie zajęć poprzez przegląd prac dyplomowych, prac etapowych, dokumentacji praktyk zawodowych i w oparciu o wnioski ujęte w raportach dotyczących oceny realizacji założonych w programie efektów uczenia się. Procedury, choć oparte o miarodajne i wiarygodne dane, nie są w pełni skuteczne, gdyż nie prowadzą do zdiagnozowania uchybień wskazanych w kryterium 3 powiązanych z weryfikacją efektów uczenia się i zasadami dyplomowania na kierunku.

Na kierunku został zapewniony wpływ studentów oraz kadry prowadzącej kształcenie na doskonalenie programu studiów. Udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego jest również zapewniony i systematycznie poszerzany.

Jakość kształcenia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna nie podlegała wcześniejszym ocenom Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Uczelnia przeniosła na oceniany kierunek wnioski z oceny Polskiej Komisji Akredytacyjnej przeprowadzonej na nieobjętym standardem kierunku psychopedagogika, co poskutkowało obniżeniem jakości kształcenia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, ponieważ do programu studiów zaimplementowano rozwiązania, na przykład, autorskie sformułowanie szczegółowych efektów uczenia się w kartach zajęć, co nie jest właściwe dla kierunku objętego standardem kształcenia.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są oceny programu studiów, oparte o wyniki analiz wiarygodnych danych i informacji. W ocenach tych biorą udział interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni.

Jakość kształcenia na kierunku nie podlegała wcześniejszej ocenie PKA a wnioski z innych ocen PKA przeprowadzonych w Uczelni na kierunkach nie objętym standardem kształcenia zostały

zaimplementowane na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, co skutkowało obniżeniem jakości kształcenia.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nie w pełni skutecznego działania na kierunku systemu zapewnienia jakości kształcenia, który nie dostrzegł specyfiki kształcenia na kierunku objętym standardem i nie przyczynił się do zdiagnozowania nieprawidłowości i uchybień wskazanych w kryteriach 1, 2 i 3.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Rekomendacje

brak

Zalecenia

1. Efektywne wdrożenie na kierunku zasad uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia, uwzględniając specyfikę kształcenia na kierunku objętym standardem i implikujące wprowadzenie skutecznych działań naprawczych w odniesieniu do programu studiów i jego realizacji i skutkujące podniesieniem jakości kształcenia na kierunku.

5. Załączniki:

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej w formule ex post

Profil praktyczny

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunku jest przyporządkowany, uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Uczelnia współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie tworzenia koncepcji i celów kształcenia.

Standard jakości kształcenia 1.3

Efekty uczenia się określone dla kierunku oraz dla poszczególnych zajęć są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi praktycznemu.

Standard jakości kształcenia 1.3a

Efekty uczenia się określone dla kierunku oraz dla poszczególnych zajęć w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.3b

Efekty uczenia się określone dla kierunku oraz dla poszczególnych zajęć w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania z zakresu dyscypliny lub dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, normy i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów prowadzących do uzyskiwania tytułu zawodowego inżyniera pozwalają na osiągnięcie wszystkich efektów inżynierskich zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Standard jakości kształcenia 2.1b

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiającą studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się, w tym efektów inżynierskich.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.4

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi

w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, egzamin dyplomowy, projekty dyplomowe (o ile są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe (o ile są uwzględnione w programie studiów), studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym efektów inżynierskich w przypadku kierunków studiów prowadzących do uzyskiwania tytułu zawodowego inżyniera.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami

zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicy są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, motywuje studentów do osiągnięcia bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

www.pka.edu.pl